

PRENOS DOBREJ PRAXE

PREČO NIE V
MOJOM MESTE?

PRENOS DOBREJ PRAXE - PREČO NIE V MOJOM MESTE? URBACT III, jún 2021

Vydal OP URBACT

20 avenue de Ségur, 75007, Paris, France
urbact.eu

Preklad vydalo MDV SR

Námestie slobody 6, 810 05 Bratislava, Slovenská republika

Koordinátor

Sekretariát URBACT

Korektúry

E40

Grafický dizajn a vizuál

EPICEUM

Tlač

Stredná odborná škola polygrafická
Račianska 190, 835 26 Bratislava

©2021 URBACT III

©2022 MDV SR

Titulná strana:

Piazza Don Paolo Albera,
Turín (Taliansko), CO4CITIES

Laura Cantarella

POĎAKOVANIE

Operačný program URBACT srdečne ďakuje všetkým zástupcom miest a zainteresovaným subjektom transferových sietí za ich slovné alebo písomné príspevky do tohto zborníka.

Program URBACT a jeho riadiaci orgán nenesú zodpovednosť za použitie tejto publikácie.

PRENOS

DOBREJ

PRAXE

PREČO NIE

V MOJOM

MESTE?

Príhovor

Elisa Ferreira, EURÓPSKA KOMISÁRKA PRE SÚDRŽNOSŤ A REFORMY

Všetci sme už počuli o mestách s „najlepšou praxou“, ktoré našli inovatívne a fungujúce riešenia niektorých mestských výziev – Kodaň a využívanie bicyklov, Viedeň a dostupné bývanie. Som si istá, že mnohí z vás si pomysleli: „Ach, ale to by v mojom meste nemohlo fungovať, pretože...“.

Európa oplýva množstvom inšpiratívnych a inovatívnych prístupov na zlepšenie kvality života v našich mestách. Ale samotná inšpirácia nevedie k zmene. Potrebujeme aj praktické spôsoby, ako tieto dobré príklady transformovať do rôznych okolností a miestnych kontextov. Mottom Európy je „Zjednotení v rozmanitosti“, no práve túto rozmanitosť je potrebné brať do úvahy pri prenose osvedčených postupov.

URBACT transferové siete to robia: dostávajú sa pod kožu toho, čo robí dobrú prax „dobrou“, rozložia ju na jednotlivé časti a prispôbujú ju inému kontextu. Táto publikácia je svedectvom úsilia miest o „pochopenie, prispôsobenie a opätovné využitie“ účinných postupov. Či už sa to týka zavedeniaestskej online platformy, ktorá odmeňuje recykláciu – maďarské mesto Zugló sa učilo od španielskeho mesta Santiago de Compostelo; alebo ako mesto Cork (Írsko) zmenilo svoj prístup k verejnému priestoru, zdraviu a plánovaniu respôsobením Playful Paradigm z Udine (Taliansko). Výsledky sú viditeľné.

Príbehy v tejto publikácii pochádzajú z miest všetkých veľkostí a zahŕňajú mestá z viac a menej rozvinutých regiónov Európy. Je povzbudzujúce vidieť, ako sa princípy udržateľného rozvoja, ktoré sú zakotvené v Kohéznej politike, implementujú v praxi: jasný lokálny prístup k riešeniu problémov v teréne, participatívne mechanizmy zahŕňajúce občanov, mimovládne organizácie a podniky a integrácia politických prístupov naprieč rôznymi oddeleniami v meste a na rôznych úrovniach riadenia. Efektívne to demonštruje, ako môže prebiehať implementácia Novej Lipskej charty pre udržateľný mestský rozvoj a ako čo najlepšie využiť nadchádzajúci rámec na podporu investícií do miest a s mestami v rámci politiky súdržnosti.

Nová Európska urbánna iniciatíva, ktorá vstúpi do platnosti, má za cieľ zefektívniť podporu pre mestá pri budovaní alebo posilňovaní ich kapacít reagovať, podporovať inovatívne prístupy a zabezpečiť zdieľanie znalostí. URBACT sa už zaoberá tým, ako možno proces transferu aplikovať na Urban Innovative Actions tak, aby z tohto sľubného rozvoja malo úžitok viac miest. Som presvedčená, že program URBACT bude naďalej podporovať mestá pri dosahovaní týchto cieľov prostredníctvom Európskej územnej spolupráce.

**Samotná inšpirácia
nevedie k zmene.
Potrebujeme aj praktické
spôsoby, ako tieto dobré
príklady transformovať
do rôznych okolností
a miestnych kontextov.**

Mestská záhrada "The Parco Ort9-Sergio Albani" posilňujúca sociálne začlenenie južnej oblasti Ríma, URBACT, transferová sieť RU:RBAN, leto 2020

Obsah

Príhovor.....4

Dobré správy ... prenos dobrej praxe medzi mestami funguje!8

SPRAVODLIVÉ MESTO

Hudba, ktorá spája ľudí v záujme sociálnej zmeny - Brno , Česká republika	10
Hravý prístup k zveľaďovaniu mesta - Cork , Írsko	12
Pomáhame globálnym talentom cítiť sa doma - Debrecín , Maďarsko	14
Oživenie spoločných vecí - Gent , Belgium	16
Spoluvytváranie záväzku k inklúzii a tolerancii - Hamburg , Nemecko	18
Posilnenie susedských partnerstiev pre udržateľný miestny rozvoj - Metropola Lille , Francúzsko ..	20
Fyzické zdieľanie príbehov a online posilnenie prímestskej komunity - Pori , Fínsko	22
Prebudenie dobrovoľníckeho potenciálu v meste - Pregrada , Chorvátsko	24
Budovanie spolupráce medzi samosprávou a NGOs - Syrakúzy , Taliansko	26

ZELENÉ MESTO

Odmeňovanie za opätovné využitie a recykláciu - Zugló , Budapešť, Maďarsko	28
Mestská džungľa obohatená včelami - Bydgoszcz , Poľsko	30
Umenie a kultúra poháňajúce klimatický aktivizmus - Mantova , Taliansko	32
Vytvorenie mestskej farmy na zásobovanie miestnych jedální - Trojan , Bulharsko	34
Nové mestské záhrady, ktoré spájajú komunity - Vilnius , Litva	36

Výstava dobrej praxe v rámci podujatia URBACT City Festival, Tallinn (Estónsko), 2017

PRODUKTÍVNE MESTO

Karta na zjednodušenie inteligentného prístupu k miestnym službám - Aveiro , Portugalsko	38
Zmena myslenia s cieľom zapojiť miestne komunity do obnovy miest - Birmingham , Spojené kráľovstvo	40
Obohacovanie vzdelávacieho systému o lokálne partnerstvá - Halmstad , Švédsko	42
Spolupráca s občianskou spoločnosťou na zvrátení úpadku - Idrija , Slovinsko	44
Porozumenie a formovanie výdavkov na obstarávanie - Koszalin , Poľsko	46
Rozprúdenie novej modrej ekonomiky v pobrežnom meste - Mataró , Španielsko	48
Modrý drahokam vytvárajúci digitálne vlny - Pireus , Grécko	50
Spolunavrhovanie digitálnej inovácie - Rotterdam , Holandsko	52
Verejno-súkromné aktivity na oživenie nevyužívaných budov - Vilafranca del Penedès , Španielsko	54

Záverečná reč **58**

Dobré správy ... prenos dobrej praxe medzi mestami funguje!

Eddy Adams,
expert programu URBACT

Pamätám si, že asi v roku 2015 sme v našom tíme URBACT hovorili o tom, prečo sa mestá stretávajú stále s rovnakými problémami. V súvislosti s tým nás tiež zaujímalo, prečo viac miest nezdialalo efektívne mestské riešenia s ostatnými. Odtiaľ už bol len krok k tomu, aby sme sa pozreli na náš efektívny model sietí a zväžili, ako by mohol mestám pomôcť prenášať osvedčené postupy.

Odvtedy som v centre tohto procesu, pomáham formovať prístup, spolupracujem s našimi partnermi z miest a spolu s nimi sa veľa učim.

Kde sme začali

Ukázalo sa, že na začiatku sme niečo vedeli. Vedeli sme, že **nadnárodné siete boli efektívnym spôsobom budovania kapacít miest**. Poskytnutím štruktúrovaného priestoru pre vzájomné učenie sa si už URBACT vybudoval silnú reputáciu. Kombinácia lead partnera z mesta a lead experta zvyčajne dobre fungovala. Základom je **jasne definovaná metóda URBACT a dobre vytvorený súbor nástrojov navrhnutých tak, aby umožnili participatívne integrované prístupy**.

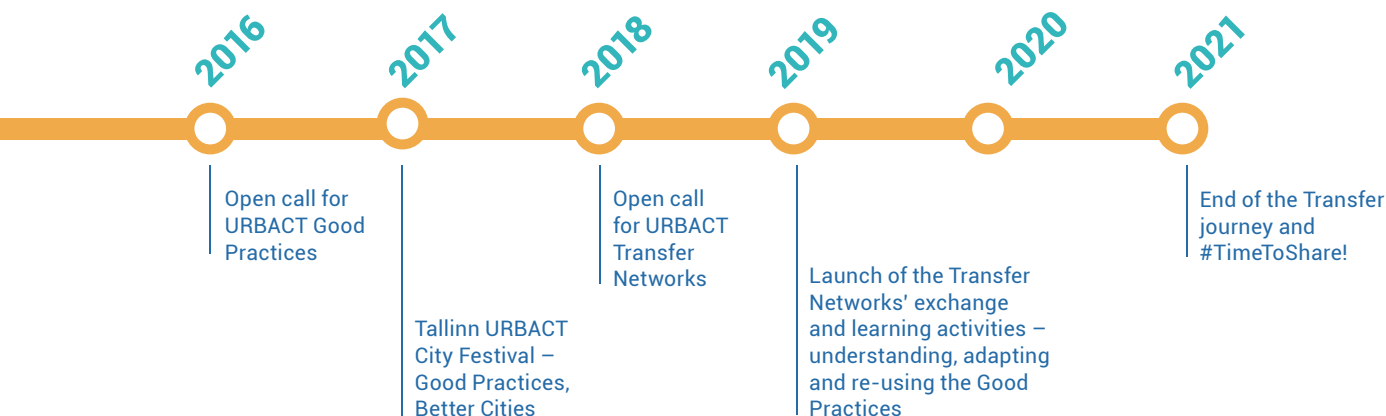
Toto všetko sme sa naučili zo sietí pre akčné plánovanie (APN), ktoré boli hlavnou aktivitou programu URBACT od roku 2002. Ale transferové siete boli ďalším návrhom.

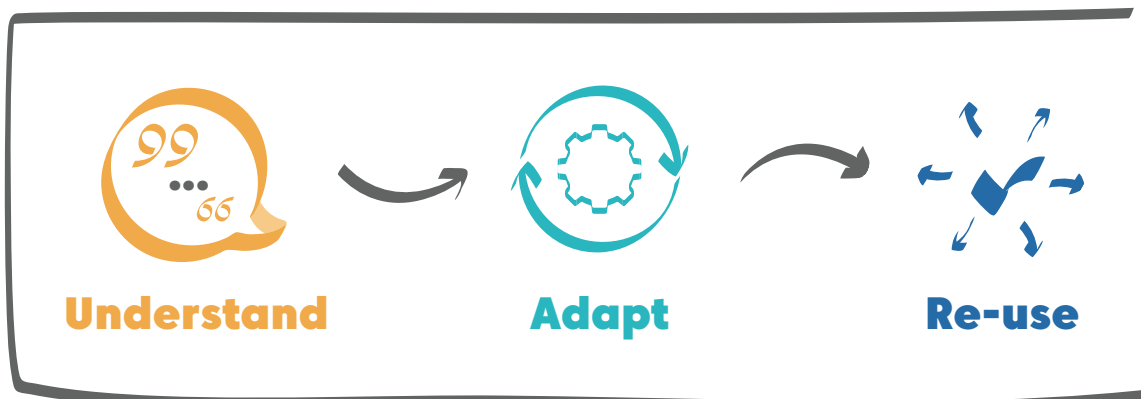
Namiesto toho, aby prišli mestá so zdieľanou výzvou, ako to robia partneri v APN, títo partneri sa spojili s mestom, ktoré už má **otestované riešenie**. Nevedeli sme, ako to ovplyvní fungovanie siete. Tiež sme nevedeli, či mestá s príkladom dobrej praxe pristúpia a zaviazu sa počas troch rokov zdieľať svoje vedomosti.

Transferové siete sa zameriavajú na adaptáciu a prenos príkladov dobrej praxe medzi mestami EÚ. Každú z 23 sietí vedie mesto, ktoré bolo ocenené značkou URBACT Good Practice. Pre viac inšpirácie navštívte databázu URBACT príkladov dobrej praxe, ktorá je rozdelená podľa troch dimenzií na základe Novej Lipskej charty prijatej v roku 2020 – na spravodlivé, zelené a produktívne mestá.

Ďalšou otázkou bolo, ako by sa tieto príklady dobrej praxe transformovali v iných miestnych kontextoch. Naša mantra prenosu „pochop, prispôsob, znova použi“ to odrážala a **zdôraznila dôležitosť detailnej analýzy príkladov dobrej praxe** tak, aby sme plne porozumeli rozsahu prispôsobenia a opätovného použitia. Nakoniec nás zaujímalo, či proces prenosu vyžaduje špecifické nástroje.

Čo sme sa naučili

Na konci prvej vlny URBACT transferových sietí máme odpoveď na tieto kľúčové otázky. Najdôležitejšie je, **že vieme, že tieto siete boli úspešné.** Do 23 sietí sa zapojilo **161 miest z 25 krajín**, pričom **37 % miest bolo nových** v programe URBACT. **Pokiaľ ide o výsledky, najmenej 76 % zapojených miest je presvedčených, že dobrá prax bude znovu použitá.**

Čo sme sa ešte naučili? Je jasné, že **lead partneri profitovali zo zdieľania svojich osvedčených postupov** mnohými spôsobmi: zvyšovaním svojho profilu v celej Európe a identifikovaním možných zlepšení na základe skúmania svojimi kolegami. Čo sa týka fungovania siete, **učenie bolo len zriedka jednosmerné a kultúra spolupráce všetkých sietí URBACT zostala zachovaná.**

Ako bonus sme sa dozvedeli veci, ktoré sme nečakali. Jednou z nich bolo prepracovanie vzťahu medzi lead partnerom a lead expertom, kde prvý z nich je nositeľom množstva vedomostí. V dôsledku toho **lead expert preberá viac procesnú a koučovaciu úlohu.** Ďalším dôležitým zistením bola hodnota **modularizácie dobrej praxe, jej rozdelenia na jednotlivé časti, čo napomáhalo procesu adaptácie a prenosu.**

Najväčšou neznámou bol, samozrejme, covid-19! Počas fungovania museli tieto siete dramaticky upraviť svoje pracovné metódy, keďže sa medzinárodné cestovanie zastavilo. S aktívnou podporou sekretariátu URBACT prijali novú generáciu online nástrojov, aby si udržali pracovné tempo a dokončili prácu. Niet pochýb, že pre mnohých to bolo ťažké, ale tieto lekcie boli cenné. V budúcnosti nebude nadnárodná spolupráca nikdy rovnaká a siete pre transfer sú priekopníkmi mnohých pracovných metód, ktoré tu ostanú, keďže cestujeme menej.

Charakteristickým znakom týchto sietí sa možno stal práve vznikajúci repertoár digitálnych nástrojov. Hoci sa predtým využívali niektoré nástroje (napr. Bootcamp), neboli pre proces prenosu typické.

A čo ďalej?

Európska komisia sa snaží priblížiť Európu jej ľuďom. Tieto siete sú dobrým príkladom, ako by sme to mohli urobiť, keďže do svojich komunít zapojili školských kuchárov, včelárov, mladých podnikateľov, utečencov, učiteľov a ďalších. Táto publikácia odкрýva príbehy miest a dufame, že vás inšpirujú, aby ste ich vyskúšali vo vašom meste. Ak si chcete prečítať viac o tom, ako to urobiť, dovoľte mi odporučiť štúdiu URBACT Transfer Network Study*. Zatiaľ ďakujeme všetkým účastníkom sietí – hrdinom a tešíme sa, že prispôsobené príklady dobrej praxe budú naďalej prosperovať.

* urbact.eu/lessons-urbact-study-transfer-networks

Hudba, ktorá spája ľudí v záujme sociálnej zmeny

Brno, Česká republika

Počet obyvateľov: 380 000

urbact.eu/onstage

DOBRÁ PRAX MESTA: L'Hospitalet de Llobregat (Španielsko)
TRANSFEROVÉ MESTÁ: Aarhus (Dánsko), Katowice (Poľsko), Adelfia (Taliansko), Valongo (Portugalsko), Grigny (Francúzsko)

POZADIE

Brno, druhé najväčšie mesto Českej republiky, má relatívne nízku mieru nezamestnanosti, chudoby a predčasného ukončenia školskej dochádzky. Napriek nízkej miere chudoby mesto Brno identifikovalo 16 oblastí ohrozených sociálnym vylúčením, v ktorých žije približne 15 000 obyvateľov, a tieto oblasti sú prevažne obývané hlavnou etnickou menšinou – Rómami. Odborníci odhadujú, že 78 % rómskych detí opúšťa školu predčasne v porovnaní s regionálnym priemerom, ktorý dosahuje hodnotu 2,7 %. Samospráva už pred zapojením do transferovej siete OP URBACT OnStage spolufinancovala hudobné vzdelanie zabezpečované miestnymi organizáciami, ktoré prevádzkovali kvalitné, cenovo dostupné základné umelecké školy (ZUŠ) pre deti v celom meste. Výzva spočívala v tom, že deti zo sociálne znevýhodneného prostredia neprejavovali záujem o hudobno-vzdelávacie programy. Poskytnúť hudobné vzdelanie s cieľom posilniť sociálnu súdržnosť bol málo známy pojem. Učiť sa od mesta L'Hospitalet bola pre mesto Brno príležitosť na zmenu.

Inšpirované ... "Hudobná škola", L'Hospitalet de Llobregat (Španielsko)

Mestská hudobná škola a umelecké centrum (EMMCA) podporuje mestskú sociálnu súdržnosť, rozmanitosť a akademické úspechy prostredníctvom výučby hudby so zameraním na ekonomicky znevýhodnené oblasti s vysokou mierou nezamestnanosti a chudoby. Od svojho otvorenia centrum bojuje proti mestskej segregácii a vylúčeniu vytváraním symfoniky, orchestra, veľkých kapiel, pop-rockových alebo jazzových skupín, ktoré spájajú ľudí a uľahčujú kultúrne výmeny. Mestská hudobná škola a umelecké centrum EMMCA, ktorá poskytuje vzdelanie pre všetky vekové kategórie, zlepšuje zručnosti a schopnosti študentov, a to má pozitívny vplyv aj na ich výsledky v matematike a iných predmetoch.

NOVÉ HUDOBNÉ AKTIVITY PRE SOCIÁLNU SÚDRŽNOSŤ

Mestskí a regionálni predstavitelia, neziskové organizácie a školy sa zišli v novej miestnej skupine URBACT (ULG), aby preskúmali hudobnú školu mesta L'Hospitalet EMMCA a aby preskúmali aj výzvy a politiku sociálneho vylúčenia mesta Brno. V dôsledku toho mesto financovalo programy ONSTAGE v niekoľkých cielených znevýhodnených oblastiach. Napriek spomaleniu aktivít z dôvodu covid-19 sa na dvoch základných školách začali implementovať skupinové hodiny hry na husle, violončelo a gitaru – v septembri 2020 sa na hodiny gitary prihlásilo 37 žiakov, čo je štyrikrát viac ako rok predtým. **„Len za krátky čas sme dokázali, že tento projekt má pre Brno zmysel a môže priniesť pozitívne zmeny.“** vyzdvihuje Andrea Barickmanová, koordinátorka ULG.

Nezisková organizácia IQ Roma Servis sa spojila so školou a vytvorila bezplatný zbor otvorený pre všetkých členov miestnej komunity. Ich repertoár siaha od populárnej hudby a gospelu až po tradičné rómske piesne, najskôr prezenčne a neskôr online. Inde boli nakúpené hudobné nástroje pre materskú školu v jednej z najchudobnejších častí mesta. Projekt mal skutočný vplyv na chápanie a využitie hudby pre spoločenskú zmenu. Rostislav VINTR, učiteľ hry na gitare zapojený do projektu, z jeho pohľadu vysvetľuje: **„Cieľom tohto projektu nie je prijať deti na konzervatórium“**, ale pozitívne ovplyvniť deti... integráciou do spoločnosti a tiež im ukázať „iné hodnoty“.

„Už za dva roky trvania projektu OnStage sa mesto Brno učí novým spôsobom využívať hudobnú výchovu ako nástroj sociálnej súdržnosti. Bola to úžasná, náročná a obohacujúca cesta, zároveň s prekvapujúcimi zvratmi“.

Pavla Lukešová,
koordinátorka projektu, Brno

TO NAJHLAVNEJŠIE Z URBACT CESTY

Pre učiteľov z mesta Brno bol zážitok vidieť skupinovú vyučovaciu metódu „El Sistema“ L'Hospitalet v praxi... zároveň im to otvorilo oči, rovnako ako príležitosti na výmenu skúseností s partnerskými mestami, ako je Grigny (predmestie Paríža, Francúzsko).

Miestny učiteľ gitary José del Castillo Blasco poznamenal, že: „tento výlet do Francúzska bol len o učení! Po prvé, naučiť sa a vidieť na vlastné oči, ako celý tento koncept hudby pre sociálnu zmenu a lepšie mestá funguje. Po druhé, inšpiroval som sa nápadmi, ako lepšie učiť niektoré veci v skupinách.“

A ČO BUDE ĎALEJ?

Všetky hudobno-vzdelávacie programy OnStage v meste Brno majú dobre vybudované základy s angažovanými študentmi a učiteľmi. „Chceli by sme vidieť tento príbeh o zmene nie ako koniec cesty, ale ako jej začiatok. Budeme hľadať spôsoby, ako pokračovať v inovatívnej a vzrušujúcej ceste, ktorou sme sa už vydali,“ uzatvára Andrea Barickmanová.

Mesto Brno je tiež pripravené preniesť svoju adaptáciu dobrej praxe hudobnej školy do ďalších siedmich miest v Česku a na Slovensku, a to vďaka národnej iniciatíve URBACT na prenos príkladu dobrej praxe na roky 2021 – 2022.

Nákup gitár pre druhý pilotný hudobný program, 2019

Hravý prístup k zvel'ad'ovaniu mesta

Cork, Írsko

Počet obyvateľov: 210 000

urbact.eu/playful-paradigm-0

DOBRÁ PRAX MESTA: Udine (Taliansko)

TRANSFEROVÉ MESTÁ: Klaipėda (Litva), Larissa (Grécko), Katowice (Poľsko), Esplugues de Llobregat (Španielsko), Novigrad-Cittanova (Chorvátsko), Viana do Castelo (Portugalsko)

POZADIE

Cork je druhým najväčším mesto Írska a rušným prístavom. Nachádza sa na juhozápade krajiny. Cork je centrom priemyslu v regióne a sídli tu niekoľko veľkých nadnárodných spoločností.

Pred zapojením sa do siete URBACT Playful Paradigm bolo „hranie“ pre mestské zastupiteľstvo v Corku predovšetkým o výstavbe a správe ihrísk. Holistické chápanie hry, až na zopár príkladov, neexistovalo.

Hoci mesto Cork nemalo predošlú skúsenosť s programom URBACT, malo už silný vzťah s mestom Udine vďaka sieti Zdravých miest Svetovej zdravotníckej organizácie.

Aktivácia hier na ulici v meste Cork, ktorá bola zatvorená z dôvodu čiastočného zrušenia budovy

Inšpirované ... "The Playful Paradigm", Udine (Taliansko)

Udine predstavilo hranie sa ako flexibilný prvok zdravého a udržateľného placemakingu. Tento prístup nabáda všetky zainteresované subjekty – verejný sektor, podniky a neziskové organizácie, aby zdieľali zodpovednosť za sociálny pokrok s cieľom „urobiť zo zdravej voľby príjemnú voľbu“.

Výsledkom je, že „hravé“ miesta ako napríklad Mestská knižnica hračiek a jej verejný park, každoročný veľtrh Energy in Play, ToyBus, Svetový deň hier a Deň PI, prispeli k zdravému a udržateľnému rozvoju mestských priestorov a podporili sociálnu inklúziu.

EXPERIMENTOVANIE, IMPROVIZOVANIE A VÝVOJ HRAVÝCH STRATÉGIÍ NA ZLEPŠENIE ŽIVOTA

Mesto Cork zamestnalo na čiastočný úväzok úradníka zodpovedného za rozvoj hrania a 26 certifikovaných dobrovoľníkov, tzv. lídrov hrania sa. Pripravené aktivity zahŕňajú nové hracie plochy v centre mesta, parky a knižnice, zdroje použiteľné na hranie sa počas mestských festivalov, požičiavanie hračiek v miestnych knižniciach a „balíčky na hranie sa na ulici“ na rôzne podujatia organizované v štvrtiach. Ale viac ako jednotlivé aktivity priniesol projekt posun v prístupe. „Teraz chápeme, že hranie sa ako nástroj má veľkú silu priniesť pozitívnu zmenu,“ vyjadrila sa Denis Cahill, koordinátorka Zdravých miest. „Ako metodológia inklúzie nemá obdobu, hrať sa môže každý, v akomkoľvek veku. Hranie sa má merateľné vplyvy, môže pomôcť vytvoriť nové partnerstvá a priniesť prekvapivé výsledky, ktoré možno dosiahnuť s relatívne nízkou úrovňou

investícií.“ Využitie hrania sa odomklo nové formy kreativity medzi miestnymi skupinami na pomoc pri riešení dôležitých spoločenských výziev. Napríklad workshopy „playful placemaking“ pozdĺž rieky Lee mali obrovský úspech. Komunitné organizácie, zástupcovia miestnych úradov a obyvatelia, ktorí predtým nespolupracovali, spoločne vymysleli hravé nápady pre verejné priestory a vytvorili novú sieť River Lee Placemaking. Playful Paradigm bola tiež katalyzátorom uzavretia 2,5 km nábrežnej cesty počas štyroch nediel, kde nainštalovali vonkajšie vybavenie na hranie s cieľom premeniť priestor na prístupné „viacgeneračné ihrisko“. Iniciatíva sa predĺžila na tri mesiace počas leta 2020 a ľudia začali čoraz viac považovať priestory za svoje. Táto oblasť je už natrvalo určená chodcom.

„Playful Paradigm bola transformačnou skúsenosťou pre partnerov miestnej skupiny URBACT, pre občanov a inštitúcie v našom meste. Implementácia našich poznatkov do praxe prostredníctvom experimentovania viedla k významným zmenám v miestnej, regionálnej a národnej politike, čo viedlo k novým a plodným partnerstvám medzi organizáciami.“

Martin O Donoghue,
predseda Lets Play Cork

TO NAJHLAVNEJŠIE Z URBACT CESTY

Miestna skupina URBACT (ULG) spojila mestské zastupiteľstvo v Corku s verejnými orgánmi a združeniami pôsobiacimi v zdravotníctve, školstve, kultúre a športe. Pocit spoločného vlastníctva a podnikateľského prístupu vyvolali neočakávané príležitosti a partnerstvá. Nadnárodné stretnutia medzi mestami zapojenými do siete umožnili účastníkom z mesta Cork priniesť si domov špecifické nápady a zručnosti. Napríklad zástupcovia mestskej knižnice a programu pre deti v ranom detstve mohli navštíviť knižnicu hračiek v Paríži, čo viedlo k prijatiu podobného modelu v Corku. Ďalší workshop vo Viana di Castelo (PT) dal miestnej skupine v Corku sebadôveru a teoretický základ na vytvorenie novej siete River Lee Placemaking spomenutej predtým. „Veľkú zásluhu majú facilitátori a ad-hoc experti, ktorí nás viedli teóriou, prezentovali príklady a organizovali študijné návštevy, aby zmena paradigmy mohla nastať a nastala,“ povedala Denis Cahill.

A ČO BUDE ĎALEJ?

ULG sa vyvinula do riadiacej skupiny s názvom „Let's Play Cork“, ktorá už obhajuje koncepciu „hravého mesta“, aby sa stala hlavným cieľom Plánu rozvoja mesta a tiež prispieva k „Manifestu hravých miest EÚ“.

Mesto sa na základe skúseností z projektu pozerá aj na konkrétne investície. Mestské zastupiteľstvo vyčlenilo na projekt nábrežnej cesty 4 milióny eur, aby bola natrvalo pretvorená pre chodcov. Okrem toho je teraz mesto Cork pripravené preniesť príklad dobrej praxe Playful Paradigm do ďalších írskych miest s podporou národnej iniciatívy URBACT na prenos príkladov dobrej praxe počas rokov 2021 – 2022.

Pouličná aktivita s hracími vakmi

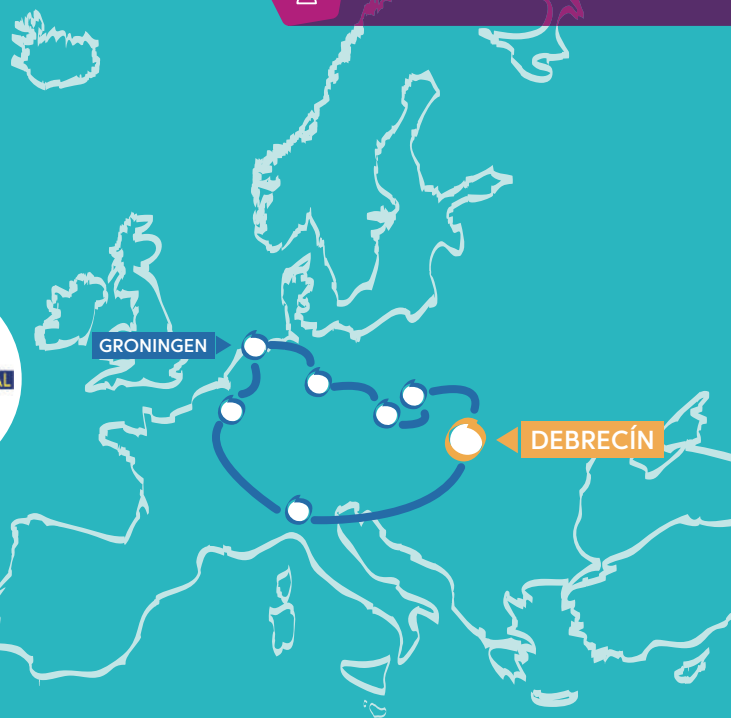
Zdroj: Darraigh O'Kearne

Pomáhame globálnym talentom cítiť sa doma

Debrecín, Maďarsko

Počet obyvateľov: 202 000

urbact.eu/welcoming-international-talent

DOBRÁ PRAX MESTA: Groningen (Holandsko)

TRANSFEROVÉ MESTÁ: Magdeburg (Nemecko), Parma (Taliano), Bielsko-Biala (Poľsko), Debrecen (Maďarsko), Leuven (Belgicko), Zlín (Česko)

POZADIE

Debrecín je hospodárskym, kultúrnym a vedeckým centrom východného Maďarska – a druhým najväčším mestom krajiny. S prosperujúcou ekonomikou mesto vyčleňuje značné zdroje na podporu medzinárodných investícií a do rozvoja miestnych podnikov. Nedávno Debrecín oznámil, že mesto získa viac ako 2 miliardy eur v priamych zahraničných investíciách a bude vytvorených 8 000 nových pracovných miest. Mesto Debrecín, ktoré je hostiteľom niekoľkých nadnárodných spoločností, ako sú BMW, Continental a Thyssenkrupp, a najstaršej a najväčšej univerzity v krajine, má značné množstvo

medzinárodných talentov – a pracovné príležitosti. K dispozícii bolo niekoľko samostatných iniciatív na pomoc medzinárodným odborníkom a študentom pri príchode do mesta a počas ich pobytu. V niektorých oblastiach však podpora chýbala. Mnoho krajanov sa napríklad snažilo nájsť vhodné cenovo dostupné bývanie alebo porozumieť kľúčovým mestským informáciám v maďarčine. Tradičné prístupy k ekonomickému rozvoju boli skôr o rozvoji infraštruktúry ako o sústredení sa na ľudí.

Inšpirované ... "Internacionalizácia pre udržateľnú budúcnosť", Groningen (Holandsko)

Niekoľko doplnkových iniciatív je koordinovaných a riadených multidisciplinárnym tímom s miestnymi a medzinárodnými členmi, aby aktívne riadili procesy internacionalizácie v rámci štyroch kľúčových oblastí: bývanie, práca, mestské bývanie a komunikácia. Tie obsahujú:

- online a offline platformy, ktoré zlepšujú prístup k miestnemu bývaniu a podpore bývania;
- program stáží a sieťových podujatí na prepojenie miestnych MSP a medzinárodných znalostných migrantov;
- projekty „života v meste“ s cieľom sprístupniť kultúrny a fyzický život mesta novým obyvateľom;
- vytváranie kontaktov medzi miestnymi obyvateľmi a cudzincami s cieľom poskytnúť jazykovú a sociálnu podporu integrácie;
- novú webovú stránku poskytujúcu informácie o meste v anglickom jazyku.

Tento program pomáha mestu prilákať, udržať a integrovať nových obyvateľov pri zachovaní vysokej úrovne sociálnej súdržnosti a životaschopnosti.

UĽAHČUJEME ŽIVOT CUDZINCOM

Zapojenie mesta Debrecín do siete Welcoming International Talents riadilo mestské centrum hospodárskeho rozvoja a spoločnosť EDC Debrecen vlastnenú samosprávou. Aby samospráva mohla prijímať rozhodnutia založené na údajoch, EDC spustila úvodný prieskum na identifikáciu potrieb cudzincov. EDC zhromaždilo názory na bezpečnosť, verejnú dopravu a kultúru v meste Debrecín prostredníctvom rozhovorov a odpovedí z prieskumu, v ktorom odpovedalo 450 ľudí. To ukázalo, že cudzinci oceňujú pokoj, zeleň a spoločenský život, ale chýbali im centralizované informácie v angličtine o medzinárodných kultúrnych podujatiach. Špecifické otázky pre zahraničných študentov tiež pomohli analyzovať potenciálne budúce zručnosti pracovnej sily a ich súlad s rastúcim počtom nadnárodných korporácií v meste. Istvan Kovács, tematický expert z EDC Debrecen, vysvetľuje filozofiu, ktorú prijali, od mesta Groningen: „Vzhľadom na prepojenie

tohto projektu so širšími vnútornými investíciami a stratégiami hospodárskeho rozvoja sme cítili, že je skutočne dôležité spojiť sa s jednotlivcami na individuálnej úrovni. Chceme pokračovať v raste našej ekonomiky a neoddeliteľnou súčasťou toho sú vzťahy s ľuďmi, či už sú to nadnárodné spoločnosti, pracovníci alebo študenti.“ Potvrdilo sa, že vážnou prekážkou pre mnohých internacionálov, ktorí sa snažia usadiť v meste, je jazyk. Miestna skupina URBACT (ULG) a EDC Debrecen sa s podporou viceprimátora rozhodli vytvoriť webovú stránku v angličtine s praktickými informáciami, ako sú možnosti zamestnania a bývania až po kultúrne programy. EDC Debrecen tiež identifikovalo ďalšie webové stránky, kde by boli užitočné informácie v angličtine, napríklad o verejnej doprave, pracovných ponukách v meste, vianočnom jarmoku a iných podujatiach. Miestne divadlo začalo poskytovať anglické titulky a do kultúrneho programu mesta budú zaradené aj ďalšie cudzie jazyky.

Podľa nášho dotazníka, ktorý potvrdzuje to, čo sme sa dozvedeli od partnerského mesta WIT, Groningen, sme potrebovali medzinárodný portál, kde by boli všetky dôležité informácie, ktoré uľahčujú život v meste. Inšpirovali sme sa mnohými ďalšími medzinárodnými portálmi, najmä tým z Groningenu.“

Istvan Kovács,
EDC Debrecín

TO NAJLEPŠIE Z URBACT CESTY ZA ZMENOU

Nová miestna skupina URBACT zjednotila zainteresované subjekty spojené s mestskou investičnou stratégiou a ďalšími aktivitami, ako sú služby premiestňovania expatov. To pomohlo Debrecínu vyvinúť novú motiváciu na zmenu myslenia o internacionalizácii – a zohralo dôležitú úlohu pri pohľade na to, ako by mohli pomôcť uľahčiť život expatom v ich meste.

Učením sa od mesta Groningen a partnerských miest na nadnárodných stretnutiach WIT, EDC Debrecen vyvinulo hodnotný prístup vzájomného učenia sa na miestnej úrovni, pričom individuálne pracovalo so zainteresovanými subjektmi na konkrétnych otázkach.

A ČO BUDE ĎALEJ?

Silné vzťahy so zainteresovanými subjektmi vytvorené prostredníctvom WIT zohrali kľúčovú úlohu pri presvedčaní miestnych lídrov, aby sa zamerali aj na sociálne aspekty ekonomického rozvoja. Na základe toho bude EDC Debrecen pokračovať v presadzovaní dlhodobých cieľov, ako je zlepšenie podpory cenovo dostupného ubytovania a podnecovanie miestnych spoločností k náboru medzinárodných talentov. Mariann Mocsár-Vámos, projektová koordinátorka v EDC Debrecen, vidí budúcnosť optimisticky. „Naším dlhodobým cieľom je podporovať internacionalizáciu mesta Debrecín a naďalej prispievať k jeho mestskému a ekonomickému rozvoju. Mali by sme urobiť Debrecín čo najatraktívnejším pre medzinárodné talenty, aby sa v meste usadili a zotrvali.“

Medzinárodný deň jedla na univerzite v Debrecíne na podporu rozmanitosti ľudí a kultúr

Oživenie spoločných vecí

Gent, Belgicko

Počet obyvateľov: 260 000

urbact.eu/civic-estate

DOBRÁ PRAX MESTA: Neapol (Taliansko)

TRANSFEROVÉ MESTÁ: Gdaňsk (Poľsko), Barcelona (Španielsko), Amsterdam (Holandsko), Gent (Belgicko), Iași (Rumunsko), Prešov (Slovensko)

POZADIE

Veľké flámske mesto Gent má silnú tradíciu v participatívnom riadení. V deväťdesiatych rokoch bola vytvorená participatívna jednotka s cieľom podporiť prístup zdola – nahor k plánovaniu a rozhodovaniu. Nedávno sa občianske iniciatívy a úradníci podieľali na vytvorení Gentského Prechodného plánu 2017 k udržateľnému a etickému hospodárstvu.

Postupom času boli zavedené rôzne právne nástroje na podporu tohto úsilia vrátane dotácií, povolení na užívanie verejného priestoru. Každoročne sa vytvára fond dočasného využitia. Na rozdiel od Neapola však neexistoval jednotný regulačný rámec podporujúci široké spektrum občianskych iniciatív, ktoré sa objavili, a zložitost' mestskej správy stále brzdila komunikácia s obyvateľmi. Po pozitívnych skúsenostiach s Urbact Refill sieťou sa Gent rozhodol vstúpiť do Občianskeho eState s cieľom rozmotáť tento zložitý mix tak, aby si občania a štátni úradníci našli k sebe cestu.

Zapojenie komunity v budove bývalého kostola

Inšpirované ... "Straty a nálezy", mesto Neapol (Taliansko)

Tento model demokratickej správy umožňuje mestu a občanom spoločne spravovať verejné aktíva, ako sú pozemky, budovy, voda, služby, školy, znalosti a kultúrne a prírodné dedičstvo, aby sa spoločne užívali a zachovali pre budúce generácie. Hlavným nástrojom politiky je „Nariadenie o mestskom občianskom využívaní“ spoločného majetku s participatívnym rozhodovaním. Výsledkom je, že viac ako 250 projektov využívalo bezplatné a zdieľané priestory, zdroje, znalosti a zručnosti v Neapole.

NOVÉ LOKÁLNE PROJEKTY V STAROM CHRÁME

Gent sa rozhodol preskúmať nástroje politiky Neapola a zamerať sa na inšpiráciu vlastných prístupov na to, aby sa sprístupnili opustené budovy komunitným iniciatívam prostredníctvom participatívnych procesov.

Vytvorila sa miestna skupina URBACT, do ktorej boli zapojení miestni obyvatelia a organizácie vrátane tých, ktoré sa podieľali na tvorbe mestského Prechodného plánu v roku 2017. Miestny entuziazmus a politický záujem boli veľké spolu s aktívnou účasťou viceprimátora. Administratíva medzitým spojila rôzne mestské oddelenia v rámci medzirezortnej pracovnej skupiny, čím podporila efektívnejší, strategickejší a inkluzívnejší prístup k zapojeniu občanov. Táto skupina zahŕňala mestský právny tím, ktorý skúmal použiteľnosť príkladu z dobrej praxe z Neapola. Skupina sa rozhodla využiť inšpiráciu a poučenie z Neapola

v pilotnom projekte, ktorý vrátil opustený neogotický kostol Svätého Jozefa, nachádzajúci sa na hlavnej obchodnej ulici, späť do susedstva. „Okamžite sme pochopili, že ak má prevod uspieť, musíme osvedčené postupy legálne prispôsobiť miestnemu kontextu a zabezpečiť, aby boli relevantné pre (naš) pilotný projekt,“ zdôrazňuje YOKO GESELS z právneho tímu mesta Gent.

V marci 2019 mesto kostol kúpilo a po inšpirácii partnerskými mestami plánovali okamžite odovzdať jeho správu členom komunity. Kandidáti boli hodnotení podľa svojich plánov na komunitne orientovanú správu budovy. Po oneskoreniach súvisiacich s covidom mesto Gent dočasne sprístupnilo budovu kostola v mestskom nástroji pomenovanom „vyhľadávač miestnosti“, vďaka čomu majú občania prístup do budovy pre svoje vlastné projekty až 12-krát do roka.

„Podarilo sa nám analyzovať mestskú legislatívu Neapola pre participatívne riadenie budov, ktorá bola vyvinutá úplne zdola nahor. Potom sme mohli navštíviť podobné iniciatívy v iných partnerských mestách a preskúmať zavedené pravidlá. To nám umožnilo vidieť, čo môžeme uplatniť v našom meste.“

Eleke Langerart,
projektová koordinátorka, Gent

TO NAJLEPŠIE Z URBACT CESTY ZA ZMENOU

Vytvorenie medzirezortnej pracovnej skupiny pre zapojenie občanov bolo kľúčové. Ako zdôrazňuje Eleke Langerart, koordinátorka projektu: „Dôležitou pridanou hodnotou (CIVIC eState) je, že rozvíjate aj horizontálnu spoluprácu v rámci mesta. Niektorí predstavitelia participačných a právnych oddelení mesta sa skutočne stretli a prvýkrát začali spolupracovať až na projekte.“

Napriek výrazným rozdielom vo veľkostiach a skúsenostiach partnerských miest Občianskeho eState sa mestu Gent podarilo preniesť hlavné princípy, na ktorých je založená dobrá prax, do otvorenej výzvy pre kostol Sv. Jozefa.“

A ČO BUDE ĎALEJ?

Gent už pracuje na pláne ďalšieho zlepšenia podpory občianskym iniciatívam vrátane onoho inkubátora na poskytovanie právnej a administratívnej podpory. Hľadá tiež spôsoby, ako zlepšiť inkluzívnosť, ako je napríklad občiansky panel pre rozpočty susedných oblastí.

Viac než len finančné prostriedky a nariadenia je tu nová ochota vhodne zapojiť do týchto procesov aj štátnych zamestnancov. „Spolupráca v medzirezortnej pracovnej skupine funguje naozaj dobre – tak dobre, že by ju mesto chcelo zachovať aj po skončení projektu,“ uzatvára Eleke Langerart.

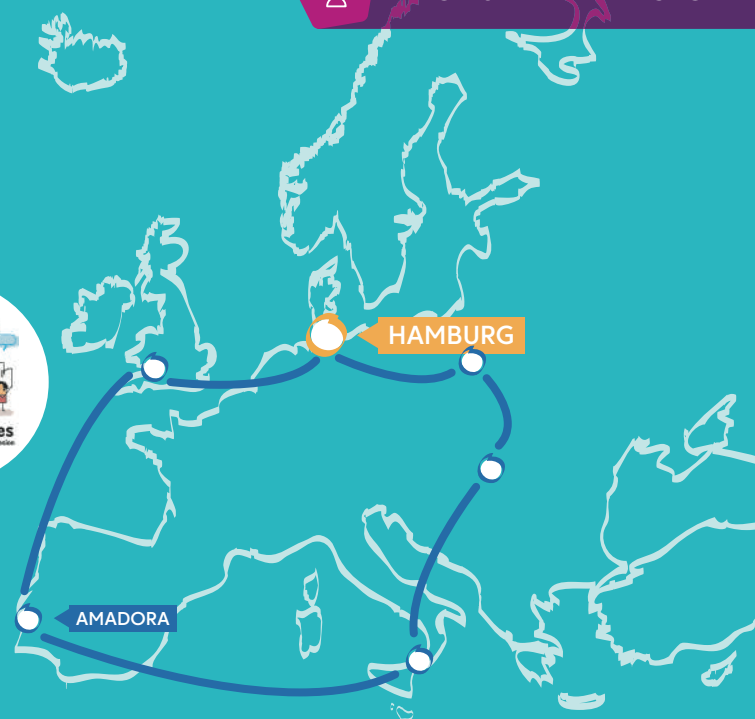
Stretnutie miestnej skupiny URBACT (ULG)

Spoluvytváranie záväzku k inklúzii a tolerancii

Hamburg, Nemecko

Počet obyvateľov: 1 845 000

urbact.eu/rumourless-cities

DOBRÁ PRAX MESTA: Amadora (Portugalsko)
TRANSFEROVÉ MESTÁ: Hamburg (Nemecko), Messina (Taliansko), Alba Iulia (Rumunsko), Varšava (Poľsko), Cardiff (Spojené kráľovstvo)

POZADIE

Transfer sa zameril na mestskú štvrť Altona a tento príbeh je prezentovaný prevažne z pohľadu Altony, a nie Hamburgu ako celku. Okres Altona je súčasťou väčšieho mesta Hamburg, hlavnej obchodnej križovatky v Severnom a Baltskom mori s dlhou históriou prisťahovalectva a rastúcou rôznorodou populáciou. Približne 14 % obyvateľov mesta pochádza z prisťahovaleckého prostredia prvej alebo druhej generácie. Bohužiaľ, mesto zaznamenalo znepokojivý nárast xenofóbneho populizmu a nenávisných prejavov v tradičných, ako aj sociálnych médiách.

V Altone už skupina zainteresovaných strán spolu vyvíjala antidiskriminačnú stratégiu vrátane súboru zásad, ktoré sa nazývajú „Altonská deklarácia“. Zapojenie sa do siete URBACT RUMOURLESS CITIES Network bolo príležitosťou dodať tejto kampani inšpiráciu a impulz.

Propagačný plagát "Altonskej deklarácie"

Inšpirované ... "Neživte fámy", Amadora (Portugalsko)

Táto iniciatíva pomáha búrať stereotypy a predsudky, budovať sociálnu súdržnosť bojom proti diskriminačným postojom. Vďaka vyškoleným agentom proti fámam „sieť proti fámam“ a virálnej komunikačnej stratégii Amadora zvýšila pozitívny postoj obyvateľov k imigrantom. Kampaň pomohla rozptýliť fámy ako „imigranti sú spojení so zločinom a radikalizáciou“, „imigranti žijú z grantov od štátu a „cudzie deti prinášajú do škôl len problémy“.

BUDOVANIE A PODPORA DEKLARÁCIE PROTI FÁMAM

Existujúca skupina zainteresovaných strán v Altone vytvorila rozšírenú miestnu skupinu URBACT (ULG), ktorá združuje politických lídrov a obyvateľov. Začali sa obyvateľov pýtať na pojmy ako sociálna súdržnosť, komunita, demokracia a rovnosť, čím potvrdili spoločnú túžbu žiť v spoločnosti, kde ľudia stoja pri sebe a starajú sa jeden o druhého.

Na spoluvytvorenie Altonskej deklarácie bola na internete zverejnená séria 17 antidiskriminačných vyhlásení, ktoré boli propagované na podujatiach. Tisíc ľudí hlasovalo a vybralo sedem najlepších výrokov, ktoré tvorili kosť deklarácie.

„Prostredníctvom politických lídrov, ktorí spolu s obyvateľmi Altony vytvárajú toto vyhlásenie, rozvíjame asertívny záväzok k hodnotám, ktoré stelesňuje, a zároveň rozvíjame vlastníctvo na všetkých úrovniach... čo bude tvoriť kosť komunity a aktivít kampane,“ poznamenala ULG koordinátorka, Adelina Michalk.

Verejná konferencia o demokracii povzbudila občanov a miestne organizácie, aby prevzali zodpovednosť za deklaráciu a rozvíjali nápady na šírenie jej posolstiev a hodnôt. Bývalý futbalista a prezident hamburského športového klubu Marcell Jansen pôsobil ako symbol kampane so zámerom zvýšiť záujem o jeho profil medzi cieľovými skupinami.

Bohužiaľ, covid-19 nepriaznivo zasiahol do kampane, ktorá sa veľmi spoliehala na aktivity realizované osobne. Práca so školami sa zastavila a najväčší kultúrny festival Altony – potenciálne silný katalyzátor propagácie – bol zrušený. To si vynútilo kreatívne prehodnotenie a zameranie sa na digitálnu komunikáciu vrátane balíka kampaní pre organizácie občianskej spoločnosti.

Našťastie starosta Altony bol osobne zainteresovaný a vystúpil na slávnostnom otvorení a odvolal sa na deklaráciu vo verejnom vyhlásení odsudzujúcom diskrimináciu. Vystúpenie starostu sa udialo bezprostredne po tom, ako bol zaslaný nenávisťný email do mešity Altona.

„Svojou dobrou praxou Amadora jasne ukázala, aké dôležité je vytvárať vzťahy medzi politikou, administratívou a verejnosťou. Tam sme tiež prijali návrh získať známych ľudí ako obhajcov.“

Adelina Michalk,
ULG koordinátorka

TO NAJLEPŠIE Z URBACT CESTY ZA ZMENOU

Hamburg, Altona, dospel k záveru, že pravidelné partnerské hodnotenia počas nadnárodných stretnutí sú mimoriadne užitočné pri preberaní praktických tipov a nápadov do Stratégie proti fámam. To zahŕňalo „prechádzku galériou“, kde partnerské mestá použili vizuálne obrázky na zachytenie ich pokroku a na výmenu poznatkov. Jednou z mimoriadne hodnotených techník prenesených z Amadory bolo aktívne zapojenie „vel'vyslancov“ do odovzdávania kľúčových správ sekciám v rámci komunity. Títo volení úradníci, štátni úradníci a vplyvní občania prevzali kľúčovú úlohu pri spustení miestnej kampane.

A ČO BUDE ĎALEJ?

Altona sa zaviazala preskúmať ďalšie spôsoby komunikácie a začleniť deklaráciu do života a inštitúcií tejto štvrte Hamburgu. Politici sa napríklad dohodli, že deklaráciu vyvesia na viditeľnom mieste na radnici. Rozhodujúcou cieľovou skupinou sú teraz školy a mladí ľudia, ktorí budú pozvaní na návštevu a diskusiu o hodnotách a myšlienkach uvedených v deklarácii.

„Tieto princípy sa musia začleniť do sociálneho kontextu budúcich generácií, aby podporili vývoj rôznorodej a kozmopolitnej Altony budúcnosti,“ uzatvára Adelina Michalk.

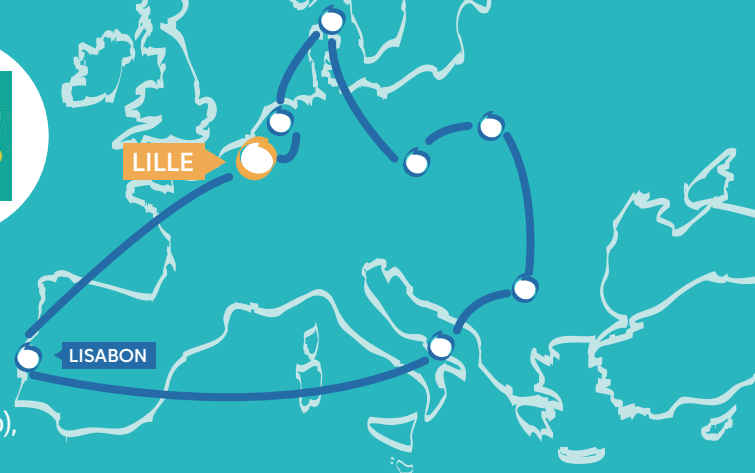
Pani Dr. von Berg, primátorka mesta Hamburg-Altona, a Marcel Jansen, bývalý člen nemeckého národného futbalového tímu a súčasný prezident prominentného hamburského športového klubu

Posilnenie susedských partnerstiev pre udržateľný miestny rozvoj

Metropola Lille,
Francúzsko

Počet obyvateľov: 1 150 000

urbact.eu/comunitylab

DOBRÁ PRAX MESTA: Lisabon (Portugalsko)

TRANSFEROVÉ MESTÁ: Bari (Taliansko), Aalborg (Dánsko),
Sofia (Bulharsko), Ostrava (Česko), Lublin (Poľsko), Haag (Holandsko),
Metropola Lille (Francúzsko)

POZADIE

Lille je bývalou textilnou základňou v severnom Francúzsku, ktorej ekonomické bohatstvo sa rozrástlo, keď sa stalo železničným uzlom na trati vysokorýchlostného vlaku (TGV) a Eurostar. Nedávno bolo zvolené za hlavné mesto dizajnu 2020. Napriek svojej dlhej histórii investovania mesta v zanedbaných štvrtiach pozitívna transformácia metropoly stále nezasahuje všetkých obyvateľov. Niekoľko miestnych oblastí sa snažilo stať autonómnymi alebo ďalej spolupracovať so širšou komunitou. Silná segregácia pretrváva. Lille sa pripojil k URBACT Com. Unity. Lab Network, aby sa poučil z praxe v Lisabone a pridal hodnotu svojim vlastným regeneračným politikám. „Lisabon dokázal dotovať projekty 2 – 3 roky a potom sa stali autonómnymi. Po 40 rokoch tunajšej mestskej politiky sme stále nevedeli, ako to urobiť!“ zdôraznila koordinátorka projektu Lea Retourmard.

Prioritná oblasť "Haubourdin"

Inšpirované ... "Integrovaným súborom nástrojov pre znevýhodnené štvrte", Lisabon (Portugalsko)

Lisabonská stratégia miestneho rozvoja pre prioritné oblasti intervencie využíva cieľené prístupy zdola nahor na riešenie mestskej chudoby a posilnenie miestnych komunít. Kľúčovou črtou je rozsiahly program financovania malých a mikro grantov na podporu nových sociálnych iniciatív, miestnych partnerstiev a malých intervencií v prioritných oblastiach. Členovia komunity sú povzbudzovaní, aby radšej spolupracovali ako súťažili o financovanie. Toto financovanie je podporované ďalšími nástrojmi vrátane mapovania susedstva a modelu spoločnej správy, ktorý podporuje zamestnanosť vzdelávanie a sociálno-územnú súdržnosť.

NOVÝ MODEL PRE KOMUNITNÉ PROJEKTY

Lille sa rozhodlo preniesť lisabonský grantový systém do dvoch pilotných štvrtí v metropole, kde väčšina obyvateľov žije pod hranicou chudoby. „Mali sme už zavedené modely grantov. Avšak medzi miestnymi organizáciami je v tomto smere veľká konkurencia, a preto vyžaduje aj veľa zbytočnej energie. Lisabonský model znamená, že musia spolupracovať, a to bolo pre nás veľmi atraktívne,“ upozorňuje koordinátor projektu Valentin Mousain.

Vytvorili miestnu skupinu URBACT (ULG), ktorá zahŕňa mestské, medzimestské a regionálne samosprávy, ako aj sociálne centrá a iné združenia v dvoch cieľových štvrtiach – Lomme a Haubourdin. Poučení z Lisabonu a partnerských miest Com. Unity. Lab bola jednou z prvých aktivít analýza ich tradičnej výzvy na predkladanie návrhov s cieľom navrhnuť jednoduchší, udržateľnejšia kooperatívny prístup.

„Hlavným odkazom bolo, že na malých veciach skutočne záleží. Niekedy sa zameriavame na veľké riešenia, veľké projekty, no niekedy môže byť dôležitejšie niečo jednoduché v každodennom živote...Lisabon hovorí: „Nepotrebuje veľké množstvo peňazí, len uľahčíte ľuďom spoluprácu.“

Lea Retournard and Valentin Mousain,
projektoví koordinátori,
metropola Lille

A ČO BUDE ĎALEJ?

Lille položilo základy komunitne vedenej grantovej schémy, od ktorej očakáva, že pomôže projektom sociálnej inklúzie v prioritných štvrtiach pre nasledujúce roky.

Bezprostrednými ďalšími krokmi je pokračovať vo vývoji „Projektovej továrne“ s ULG, zabezpečiť viac financií a sprevádzať nové projekty susedstva pri ich spustení. Lille verí, že časom zapojí aj obyvateľov do projektov a prenesie rozhodnutia o výbere projektov na ULG.

Koordinátori projektu tiež dúfajú, že tento model bude podporený aj v ďalších znevýhodnených oblastiach v metropole Lille.

ULG tiež zadala zmapovanie existujúcich iniciatív a zainteresovaných strán – s cieľom zamerať sa na skrytý potenciál v susedstve a nielen na očividné výzvy.

Bola spustená prvá skúšobná verzia „Project Factory“ – s cieľom stimulovať nápady a prepojenia pre malé inovatívne projekty – a región súhlasil s financovaním grantov. Aplikácie sú otvorené a flexibilné; Členovia ULG rozhodnú o kritériách a termínoch. Jednou z kľúčových podmienok je, že oprávnené sú len spoločné projekty a spolupráce. Na podporu tohto procesu ULG naplánovala a zorganizovala v roku 2021 workshopy na iniciovanie miestnych partnerstiev. Jedna z prvých pripravovaných iniciatív zahŕňa dôchodcov žijúcich v neďalekom sociálnom bývaní, ktorí sa starajú o školskú záhradu.

TO NAJLEPŠIE Z URBACT CESTY ZA ZMENOU

Inšpirácia z partnerských miest bola pre dvoch projektových koordinátorov skutočným vrcholom. Pamätajú si najmä inšpiráciu, ktorú získali pri dvoch študijných návštevách. Tieto sa uskutočnili pred covid-19. Počas nich sa dozvedeli o miestnych iniciatívach v Aalborgu (Dánsko) a o využívaní miestneho supermarketu ako zdroja pre miestne kontakty v susedstve Haagu (Holandsko). Inšpiratívna bola aj návšteva Lisabonu. Prispela ku konkretizácii niektorých nápadov, ktoré už mali partneri v Lille. Zástupcom mesta to tiež pomohlo predložiť presvedčivejšie argumenty ľuďom s rozhodovacou právomocou, aby si vyskúšali navrhované prístupy. Vzájomné hodnotenia, návštevy na mieste a odborná podpora od URBACT-u, to všetko pomohlo pochopiť modely v Lisabone a ďalších partnerských mestách. Taktiež pomohli mestám identifikovať ich silné stránky. Napríklad pozitívne výsledky Lille pri mapovaní Sofie a Ostravy, o ktorú sa obzvlášť zaujímali, stimulujú výmeny medzi týmito tromi mestami.

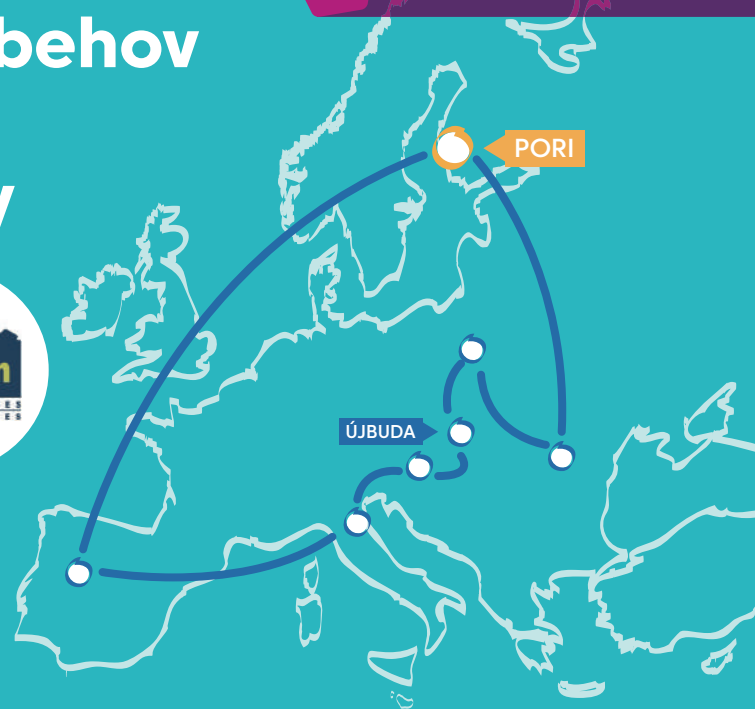
Na streche "Coopérative Baraka", Roubaix (Metropola Lille)

Fyzické zdieľanie príbehov a online posilnenie prímestskej komunity

Pori, Fínsko

Počet obyvateľov: 84 000

urbact.eu/come

DOBRÁ PRAX MESTA: Újbuda (Maďarsko)

TRANSFEROVÉ MESTÁ: Gheorgheni (Rumunsko), Forlì (Taliansko), Varaždin (Chorvátsko), Pori (Fínsko), Plasencia (Španielsko), Varšava (Poľsko)

POZADIE

Pori, staré priemyselné mesto na západnom pobreží Fínska, zameralo tento projekt na svoje východné predmestia, ktoré vyrástli v 50. až 70. rokoch 20. storočia v blízkosti továrne na meď. Okrem priemyselnej oblasti patria k ďalším pozoruhodným črtám miestneho stavebného dedičstva dve betónové predmestia, obľúbené nákupné centrum zbúrali v roku 2019. Bývalú krátkovlnnú rozhlasovú stanicu vlastní mesto a spravuje ju umelecký kolektív „T.E.H.D.A.S.“. Od roku 2011 tu organizuje podujatia a výstavy a vytvoril pri stanici aj sochársky park. „Zdalo sa, že existuje potreba prevzatia príkladu dobrej praxe z mesta Budapešť, keďže oblasť prechádzala zmenami a vývojom, na ktoré som ja sám úplne zabúdala,“ zdôrazňuje Ville Kirjanen, koordinátor miestnej skupiny URBACT (ULG).

"Story-telling" výstava od umeleckého kolektívu Phaser Crane

Inšpirované ... "Víkend otvorených dverí", mestská časť Újbuda, Budapešť (Maďarsko)

Počas tohto každoročného festivalu sa verejnosti otvára 50 – 60 domov a inštitúcií v Budapešti.

V počiatočkoch bolo podujatie realizované ako iniciatíva na budovanie komunity v roku 2011 na oslavu 100-ročných budov mesta, no v konečnom dôsledku sa podujatie stalo tradíciou, ktorá každoročne priláka približne 20 000 ľudí. Víkend otvorených dverí je spoločným úsilím občanov, mimovládnych organizácií, verejných inštitúcií a okresných samospráv. Jeho hlavným cieľom je upozorniť na miestne stavby, ich architektonickú hodnotu a históriu s cieľom iniciovať diskusie o oživení a posilnení obytných komunit. Od roku 2016 je podujatie štruktúrované podľa konkrétnej témy alebo miesta.

STARÁ ROZHLASOVÁ STANICA SPÁJA KOMUNITU

Koordinátori projektu Niilo Rinne a Ville Kirjanen začali skúmať a mapovať miestne dedičstvo, pričom našli „nečakané architektonické skvosty“ vrátane postmoderného domova dôchodcov a škôlky, ktoré navrhli architekti Raili a Reima Pietilä.

Jasným východiskovým bodom pre miestny festival bola stará krátkovlnná rozhlasová stanica, ktorá v rokoch 1940 až 1986 vysielala hlas Fínska po celom svete. Koordinátorom sa táto budova a jej okolitá zelená plocha „zdala ako nevyužitú spojovacie tkanivo medzi predmestiami – mestský zelený priestor plný histórie a legiend, ktoré treba objaviť, aby stimulovali ducha komunity“.

Vytvorili webovú stránku ako platformu, na ktorej možno zdieľať nielen oficiálnu históriu a neoficiálne príbehy a legendy, ale aj súčasnosť a myšlienky týkajúce sa budúcnosti rádia. Miestni obyvatelia vo východnom Pori si doteraz pamätajú na to, keď sila krátkovlnného

vysielania spôsobila, že sa z ich chladničiek, radiátorov a dokonca aj hrncov a panvíc prehrávali rozhlasové programy! Do roku 2020 bola skupina pripravená vytvoriť komunitný festival zdôrazňujúci vybudované prostredie štvrte, jej charakter, príbehy, rozhlasovú stanicu a jej potenciál ako sociálneho a kultúrneho priestoru, ktorý by si ľudia mohli nárokovať ako svoj vlastný. Bohužiaľ, covid-19 spôsobil, že sa tieto plány zrušili.

Namiesto toho pop-up výstava predstavila históriu stanice v septembri 2020 a nakoniec dvojtýždňová kaviareň Story Café v máji 2021 otvorila nové priestory v rozhlasovej stanici a vytvorila miesto na zdieľanie histórie, príbehov a umenia.

„Keď som sledoval rozhovor s naším koordinátorom projektu o výstave histórie s národnými a miestnymi správami, pocítil som zvláštny pocit optimizmu!“ spomína Ville Kirjanen.

„Možnosť navštíviť ďalšie zapojené mestá do transferovej siete nám poskytla poznatky, o ktorých sme neuvažovali, a tieto nás naučili niečo o nás samých. Videli sme rôzne prístupy k osvedčeným postupom a možnosti, ako by sme mohli pristupovať k nášmu festivalu riadenému komunitou.“

Ville Kirjanen,
koordinátor ULG

TO NAJLEPŠIE Z URBACT CESTY ZA ZMENOU

Mesto Pori predstavilo svoju miestnu skupinu URBACT verejnou prezentáciou na zatváracjej akcii miestneho nákupného centra. Na stretnutiach miestnej skupiny URBACT sa stretli miestni obyvatelia, učители, umelci, výskumníci a predstavitelia mesta. Všetky aktivity sa začali po úvodných rozhovoroch siete Comeln! vo Varšave so zapojenými mestami. Ale Ville Kirjanen bol obzvlášť vďačný za podporu zo strany partnerov počas celého projektu. „Naša sebadôvera rástla, keď nám mesto Újbuda vysvetlilo účel a nástroje operačného programu URBACT. Keď sme sa s tým trápili, partneri nám to vysvetlili, keď sme boli trochu neistí, upokojovali nás a vysvetlili nám to všetko znova!“

A ČO BUDE ĎALEJ?

Proces prenosu príkladu dobrej praxe sa v žiadnom prípade neskončil – toto bol len začiatok – a členovia miestnej skupiny URBACT spolu s umeleckým kolektívom T.E.H.D.A.S. sú stále odhodlaní ďalej rozvíjať rozhlasovú stanicu a jej okolie ako zdieľaný priestor, ktorý spája ľudí s cieľom osláviť vybudované dedičstvo.

„Budeme pokračovať v rozvoji kultúrneho využitia aj digitálnej dimenzie rozhlasovej stanice a dúfame, že oslovíme publikum aj za hranicami mesta Pori a Fínska,“ uzatvára Ville Kirjanen.

"Story Café" – spája ľudí, históriu a umenie, za 15 dní prilákalo takmer 800 návštevníkov

Prebudenie dobrovoľníckého potenciálu v meste

Pregrada, Chorvátsko

Počet obyvateľov: 6 600

urbact.eu/volunteering-cities

DOBRÁ PRAX MESTA: Athienou (Cyprus)

TRANSFEROVÉ MESTÁ: Altena (Nemecko), Radlin (Poľsko), Capizzi (Taliansko), Altea (Španielsko), Arcos de Valdevez (Portugalsko), Pregrada (Chorvátsko), Athy (Írsko)

POZADIE

Pregrada je malé mesto v severozápadnom Chorvátsku. Mesto je bohaté na architektonické dedičstvo a v 50. rokoch tu bola spustená prevádzka uhoľnej elektrárne. V posledných rokoch mesto zaznamenalo úbytok a starnutie obyvateľstva.

Hoci Pregrada mala veľa aktívnych dobrovoľníkov a úzke väzby medzi príslušnými radami a zastupiteľstvom, neexistovali žiadne miestne zastrešujúce skupiny, stratégie alebo akčné plány pre formalizovaný prístup k dobrovoľníctvu. Mesto uskutočnilo množstvo aktivít s mladými ľuďmi, hľadali spôsoby, ako ich motivovať, a tiež aj miestne a regionálne podniky, aby urobili viac pre pomoc ostatným v komunite.

Sieť program URBACT Volunteering Cities bola príležitosťou na vytvorenie silnejšieho a participatívneho modelu na riešenie sociálnych problémov vrátane riadiacej štruktúry dobrovoľníctva.

Spolupráca s Červeným krížom počas pandémie

Inšpirácia ... "Dobrovoľnícka rada", Athienou (Cyprus)

Mestská rada dobrovoľníctva (MCV) podporuje dobrovoľníctvo ako spôsob spájania ľudí a služieb s cieľom zabezpečiť základné potreby ľuďom čeliacim chudobe a sociálnej izolácii. Dobrovoľnícka rada v Athienou, ktorá začala fungovať v roku 1970, v súčasnosti zahŕňa až 200 dobrovoľníkov naraz. Realizujú štyri programy: starostlivosť o starších ľudí, komunitnú pomoc a zábavu, predškolskú starostlivosť a sociálnu podporu. Zameriava sa na medzigeneračnú spoluprácu a poskytuje priamu pomoc tým, ktorí to najviac potrebujú.

NOVÁ RADA PRE MEDZIODVETVOVÉ DOBROVOĽNÍCTVO

Mesto Pregrada je začiatčovníkom v programe URBACT. Stanovili si ambiciózne ciele na prenos osvedčeného príkladu dobrej praxe z mesta Athienou. Oddaný miestny tím s podporou primátora a zastupiteľstva riskoval, hodnotil a vymieňal si kontakty s partnermi siete Volunteering Cities a popri tom sa učil.

Nová miestna skupina URBACT (ULG) spojila všetky zainteresované subjekty relevantné pre dobrovoľníctvo a sociálnu podporu – mesta, občianskej spoločnosti, škôl a firiem, ako aj občanov všetkých vekových kategórií. To poskytlo pevné základy vybudovania vlastnej „Mestskej rady dobrovoľníctva“ v Pregrade. „Mesto Pregrada svojou účasťou vo Volunteering Cities smeruje k posilneniu participácie svojich občanov na

rozhodovacích procesoch..., posilneniu medzigeneračnej solidarity, zapájaniu mládeže do tvorby a vykonávania miestnych politík, dobrovoľníctva a k zapojeniu miestnych podnikateľov dohľadania riešení sociálnych problémov v komunite,“ zdôrazňuje Marija Marjanovic, koordinátorka projektu.

Vytvorením mestskej rady dobrovoľníctva má Pregrada lepšiu pozíciu na vytvorenie bezpečnejšieho, inkluzívnejšieho miestneho prostredia, počnúc „malými dobrovoľníkmi v našej škôlke, pokračujúc dobrovoľníckymi klubmi na základných a stredných školách, Mestsko u radou pre deti, Radou mládeže, neinštitucionálnou podporou verejných služieb a končiac združením miest a samosprávou.“

„Účst na tomto medzinárodnom projekte výrazne zlepšila náš lokálny projekt. Vytvorili sme pevné základy mesta Pregrada ako moderného európskeho mesta pre každého.“

Marija Marjanović,
koordinátorka projektu

TO NAJLEPŠIE Z URBACT CESTY ZA ZMENOU

Skúsenosti z Volunteering Cities neboli o vytvorení nového konceptu dobrovoľníctva, ktorý v meste vôbec neexistoval. Bol to skôr proces prebúdzania, rozvoja a využívania energie a rôznorodých aktivít v rámci komunity, aby sme robili viac a mali väčší vplyv.

Pre Mariju Marjanovic „Všetky úspechy mesta Pregrada pri prenose príkladu dobrej praxe pochádzajú zo silnej motivácie, z odhodlania a ambícií ULG.“

Členovia ULG sa zblížili pravidelnými stretnutiami, koordináciou miestnych aktivít a účasťou na nadnárodných výmenách na európskej úrovni. Okrem formálnych stretnutí sa členovia angažovali a motivovali aj vďaka stretnutiam pri kávičke a večeriam, pričom medzi stretnutiami plnili úlohy v rámci projektu.

Maria João Rauch, URBACT Lead expertka, zdôrazňuje, že „táto angažovanosť umožnila mestu mimoriadne dobre fungovať a ísť nad rámce dobrej praxe.“

A ČO BUDE ĎALEJ?

V nadväznosti na ULG Volunteering Cities bude poradný orgán pre otázky sociálnej inklúzie a solidarity naďalej podporovať mestské zastupiteľstvo v Pregrade. S cieľom zapojiť hlavné zainteresované subjekty z komunity a miestnu samosprávu začala rada s nomináciou členov v decembri 2020.

„Hlavným cieľom je dať našej ULG formálne usporiadanie. Tým naplníme cieľ projektu preniesť participatívny model riadenia pre sociálnu súdržnosť v našej komunite,“ uzatvára Marija Marjanovic.

Budovanie spolupráce medzi samosprávou a NGOs

Syrakúzy, Taliansko

Počet obyvateľov: 120 000

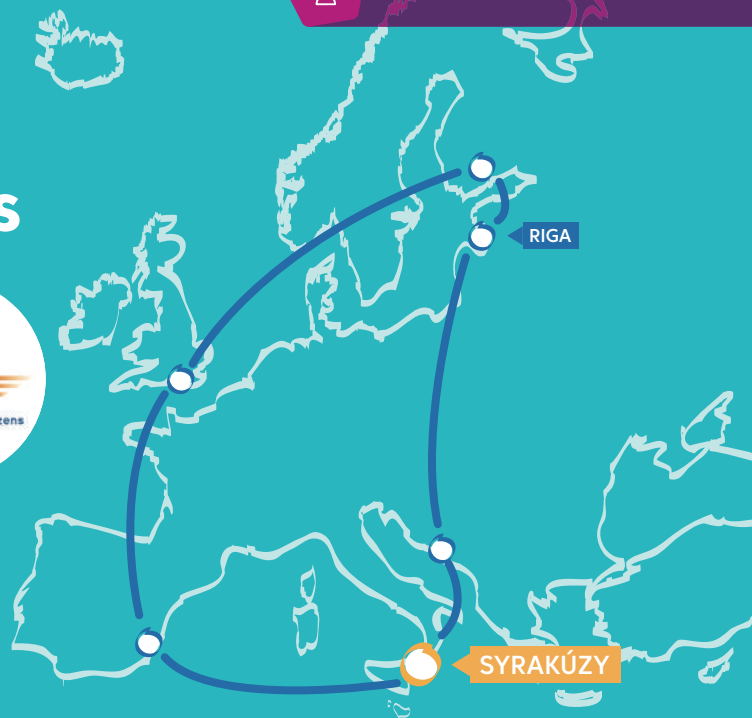
urbact.eu/active-ngos

DOBRÁ PRAX MESTA: Riga (Lotyšsko)

TRANSFEROVÉ MESTÁ: Syrakúzy (Taliansko),

Brighton & Hove (Spojené kráľovstvo), Dubrovnik (Chorvátsko),

Santa Pola (Španielsko), Espoo (Fínsko)

POZADIE

Syrakúzy sú stredne veľké mesto na pobreží Sicílie. Mesto je relatívne nedostatočne rozvinuté, pokiaľ ide o inžinierske siete a infraštruktúru mobility. Keďže jeho sociálne služby čoraz viac zasahujú škrtý vo verejnom rozpočte, samospráva chcela užšie spolupracovať s rôznymi sociálnymi a ekonomickými subjektmi a chcela zapojiť mimovládne organizácie do podpory sociálnej inklúzie a participácie občanov.

Mimovládne organizácie mali obmedzené možnosti a zdroje. Potrebovali lepšie fyzické priestory na vykonávanie rekreačných, kultúrnych a spoločenských aktivít, školení a služieb občanom; lepšie znalosti a zručnosti na riešenie sociálnych problémov.

Riešením pre mesto Syrakúzy bolo aplikovať osvedčené postupy z mesta Riga – a ďalších zapojených miest siete „ACTIVE NGO’S” do rozvoja troch verejných priestorov: Občianskeho domu na opustenom poschodí školy v znevýhodnenej štvrti, Officine Giovani v historickom centre Ortigie a do mestského centra, obnoveného priestoru navrhnutého ako rozhranie medzi správou a miestnou komunitou pri plánovaní miestnych politik.

Mestské centrum "pred"

Mestské centrum "po"

Inšpirované ... "Dom mimovládnych organizácií", Riga (Lotyšsko)

Dom mimovládnych organizácií sídli v zrekonštruovanej budove školy a je miestom, kde organizácie občianskej spoločnosti rozvíjajú udržateľnú spoluprácu s mestom; pomáhajú získať vzdelanie, poskytujú technickú, administratívnu a informačnú podporu; a organizujú rôzne podujatia a aktivity. Okrem poskytovania fyzických priestorov na stretnutia, NGO House zvyšuje povedomie občanov o miestnych záležitostiach a podnecuje účasť občanov na aktivitách súvisiacich s fungovaním mesta. To prispieva k demokratickej a inkluzívnej spoločnosti založenej na solidarite, udržateľnosti a rovnakom prístupe k občianskym, sociálnym, ekonomickým a kultúrnym právam.

TRI NOVÉ PRIESTORY NGO INŠPIROVANÉ MESTOM RIGA

Aj keď sú mestá Riga a Syrakúzy veľmi odlišné, obe sa učia vytvárať synergie medzi mimovládnyimi organizáciami, občanmi a inštitúciami: práve tu nám mesto Riga poskytlo neoceniteľný model. „Dom mimovládnych organizácií v Rige nás inšpiroval..., príklad dobrej praxe nás prinútil zamyslieť sa a pracovať na dosiahnutí podobného výsledku v našom meste,“ zdôrazňuje Francesco Italia, starosta Syrakúz. Dom mimovládnych organizácií v Rige sa spoliehal na značné verejné prostriedky, na svoju veľkú štruktúru a špecializovaných zamestnancov, ale to nebola časť modelu, ktorý by mesto Syrakúzy mohlo kopírovať. Zatiaľ čo samospráva poskytla tri občianske priestory, rozhodla sa ustúpiť a spolupracovať s miestnymi združeniami na spoločnom rozvoji a správe priestorov. Prijatie tohto nového prístupu „otvorenej inovácie“ bolo procesom učenia sa

a posilnenia postavenia mimovládnych organizácií aj samosprávy. „V meste Syrakúzy nebolo možné zabezpečiť zapojenie finančných a ľudských zdrojov, ktoré boli sprístupnené v meste Riga, ale mohli sme sa spoľahnúť na aktívnu miestnu skupinu URBACT, ktorá už má čiastočné skúsenosti s Domom občanov,“ hovorí Nunzio Marino, projektový manažér projektu ACTIVE NGO'S. V dôsledku toho miestna skupina URBACT (ULG) úspešne spoluvytvorila nový „Dom združení a dobrovoľníkov“ a komplexný model riadenia, ktorý prepojil tri občianske priestory. To bolo formalizované protokolom o porozumení, ktorý podpísalo mesto a primátor mesta Syrakúzy spolu s 27 aktívnymi miestnymi organizáciami. Týmto spôsobom mesto Syrakúzy prispôsobilo príklad dobrej praxe – „Domu mimovládnych organizácií v Rige“ svojej vlastnej miestnej realite.

„Vďaka miestnym a nadnárodným stretnutiam som zažil, čo znamená súdržnosť a výmena. Prvýkrát som sa zoznámil s realitou ostatných partnerských miest a bol som si vedomý toho, že som európskym občanom oddaným účelu, ktorý presahuje myšlienku nášho mesta.“

Salvo Antoci,
zainteresovaný subjekt, ACTIVE NGOs

TO NAJLEPŠIE Z URBACT CESTY ZA ZMENOU

Napriek rôznym kontextom všetky partnerské mestá zapojené do siete ACTIVE NGO'S profitovali zo zdieľania metodík, nástrojov a znalostí – vrátane Rigy. Od Santa Pola (ES) sa Syrakúzy naučili hodnotu „mapovania“ ako efektívneho nástroja z krátkodobého a dlhodobého hľadiska, ktorý pomáha zlepšovať a rozširovať projekt. Dubrovnik (HR) dokázal, že verejná správa môže využívať fyzické zdroje na vytváranie strategických miest a smerovanie rôznych fondov, čo mesto Syrakúzy považovalo za „veľmi inšpiratívne“. Medzitým Brighton (Spojené kráľovstvo) ukázal hodnotu organizovania rekreačných aktivít od dopoludnia pri káve až po futbalové zápasy – čo je zásadné pre záväzok miestnej skupiny URBACT a aktivity s obyvateľmi. To inšpirovalo mesto Syrakúzy k plánovaniu podobných aktivít, keď otvoria svoj vlastný dom mimovládnych organizácií.

A ČO BUDE ĎALEJ?

Bezprostredným ďalším krokom pre samosprávu a Dom združení a dobrovoľníkov je naplánovať inovatívne slávnostné otvorenie s miestnymi obyvateľmi, kým nebudú prijaté vhodné opatrenia týkajúce sa covidu-19.

Z dlhodobého hľadiska bude výzvou mesta Syrakúzy nadviazať štruktúrovanejšiu spoluprácu medzi inštitúciami a mimovládnyimi organizáciami s cieľom zmeniť charakter miestnych služieb na základe systematického zapojenia občanov a združení. „Učíme sa, že zapájanie občanov do občianskych výziev im uvoľňuje energiu, zručnosti a dáva im pocit, že sú aktérmi zmeny. Je to vzrušujúce a inšpirujúce!“ uzatvára Caterina Timpanaro, koordinátorka miestnej skupiny URBACT.

Dielňa

Odmeňovanie za opätovné využitie a recykláciu

Zugló, Budapešť, Maďarsko

Počet obyvateľov: 125 000

urbact.eu/tropa-verde

DOBRÁ PRAX MESTA: Santiago De Compostela (Španielsko)

TRANSFEROVÉ MESTÁ: Guimarães (Portugalsko),

Dimos Pavlou Mela (Grécko), Urban Community

Nice Côte d'Azur (Francúzsko), Opole Agglomeration (Poľsko)

POZADIE

Zugló je jedným z 23 obvodov Budapešti a má povest' čistých, bezpečných ulíc a dobrej dopravy. Oblasť priťahuje rôznorodú zmes obyvateľov a zaznamenáva značný rozvoj vrátane nového bývania pre mladé rodiny. Táto rastúca hustota obyvateľstva však znamená rastúce množstvo odpadu, s ktorým sa treba vyrovnáť.

Nakladanie s odpadom z obvodu má na starosti spoločnosť (FKF), ktorú vlastní mesto Budapešť. Pred projektom Tropa Verde už FKF prevádzkovala dve moderné centrá zamerané na znovu využitie a vzdelávanie. Ľudia tu mohli odovzdať užitočné staré predmety. Tieto centrá často navštevovali školské skupiny. Stále však asi polovica zozbieraného odpadu putovala na obrovskú skládku a značná časť bola spálená. Len asi 10 % komunálneho odpadu vyzbierali domácnosti oddelene a recyklovali ho rôzne firmy. Tropa Verde bolo pre Zugló šancou, ako sa chopiť nového prístupu k povzbudzovaniu občanov, aby viac recyklovali.

Inšpirované ... "Tropa Verde, recyklácia s odmenou!", Santiago de Compostela (Španielsko)

Tropa Verde je multimediálna platforma, ktorá podporuje environmentálne zodpovedné správanie.

Pomocou webovej platformy založenej na hre občania odovzdajú vybraný odpad v „zelených bodoch“ a vyhrávajú poukážky na recykláciu, ktoré možno vymeniť za odmeny od mestského zastupiteľstva a miestnych predajcov. Mesto Santiago De Compostela odštartovalo projekt po tom, čo prieskum z roku 2015 ukázal nechotu recyklovať kvôli zvykom a nedostatku informácií. Za prvé dva roky občania vykonali spolu 16 000 „recyklačných akcií“ v sociálnych a občianskych centrách a zelených bodoch. Recyklácia prudko vzrástla: viac ako 115 miestnych sponzorov odovzdalo 800 odmiern, od noci v hoteli až po kozmetické procedúry. Nechýbajú ani workshopy, pouličné akcie a iné propagačné aktivity. Školské kampane vyzbierali viac ako 3 000 elektrických spotrebičov a tisíce litrov použitého kuchynského oleja.

NOVÁ SIEŤ RECYKLÁTOROV TROPA VERDE

Po prvé, prieskum postojov, zvykov, motivácií a potrieb občanov poskytol obvodu Zugló základ pre plánovanie nového systému odmeňovania za recykláciu, pričom sa osvedčené postupy zo Santiagu De Compostela prispôbili miestnemu kontextu. Ďalej bola vytvorená prehľadná online mapa, ktorá obyvateľom umožňuje nájsť správne recyklačné zariadenie pre celý rad zložiek odpadu. S podporou webovej spoločnosti, ktorá vyvinula pôvodnú platformu „Tropaverde“ v Santiagu De Compostela, spustil obvod Zugló svoju vlastnú lokálnu platformu, ktorá je už prístupná cez medzinárodný web tropaverde.org. Rovnako ako v Santiagu De Compostela, aj toto je prepojené so systémom ocenení alebo hulladék.pont, ktorý zahŕňa celú sieť miestnych partnerov. Na určených „zelených bodoch“ môžu občania získať kupón s kódom výmenou za recyklovateľné alebo opätovne použiteľné položky, ktoré odovzdajú. Za kompostovanie sú aj odmeny. Body potom možno

uplatniť na platforme Tropa Verde v Zugló a minúť ich v obchodoch a organizáciách, ktoré súhlasili so sponzorovaním programu. László Szilágyi, projektový manažér: „Systém odmeňovania je skutočne dôležitou metódou, ako zapojiť podniky aj občanov do problematiky životného prostredia.“

Na ďalšiu propagáciu tejto iniciatívy spustil obvod Zugló kampaň na podporu recyklácie spoločne s FKF. Aj na festivaloch, v detských táboroch a školách sa konali environmentálne vzdelávacie podujatia. Ďalšie snahy zahŕňali súťaž v zbere batérií a použitých elektronických zariadení a partnerstvo s Jane Goodall Foundation pri zbere použitých mobilných telefónov. Keďže projekt podporuje oveľa širšiu stratégiu environmentálneho manažmentu, Zugló ťažil zo silnej politickej angažovanosti viceprimátora, ktorý je kľúčovým zástancom všetkých aktivít.

„V procese učenia sa sme dostali veľmi dobrú podporu od lead partnera. Po prvé, prispôbenie webovej platformy bolo s pomocou ich odborníka celkom jednoduché. Po druhé nám ukázali veľa organizačných a komunikačných zručností a postupov.“

László Szilágyi,
projektový manažér, Tropa Verde

TO NAJLEPŠIE Z URBACT CESTY ZA ZMENOU

Stretnutia s partnerskými mestami vrátane podujatia v Budapešti v júni 2018 boli skvelými príležitosťami na výmenu skúseností a vzájomné učenie sa, čo Zugló umožnilo identifikovať podobné problémy v odpadovom hospodárstve a získať nové zručnosti na ich riešenie.

Partneri v Zugló boli tiež vďační „expertom URBACT, ktorí nám tiež poskytli veľmi užitočnú metodickú podporu“.

Nová miestna skupina URBACT bola obzvlášť aktívna pri zvyšovaní povedomia vďaka svojim rôznorodým členom z kultúrnych a športových inštitúcií, mestskej filharmónie a dokonca aj budapeštianskej zoologickej záhrady, ktorá sa nachádza v Zugló.

A ČO BUDE ĎALEJ?

Cieľom je po covide zapojiť viac obyvateľov s nádejou, že program bude zavedený vo všetkých obvodoch v Budapešti.

„Plánujeme rozšíriť tento program na celé hlavné mesto, pretože FKF má veľa recyklačných závodov mimo Zugló a v metropole sa môže objaviť mnoho ďalších príležitostí na podporu recyklácie.“ László Szilágyi

Dúfame, že každá oblasť založí svoju vlastnú miestnu skupinu v štýle URBACT, do ktorej budú zapojení miestni sponzori z celého mesta, na podporu obehového hospodárstva.

Partneri Tropa Verde na návšteve budapeštianskeho centra zvyšovania povedomia a opätovného použitia

Mestská džungľa obohatená včelami

Bydgoszcz, Poľsko

Počet obyvateľov: 350 000

urbact.eu/beepathnet

DOBRÁ PRAX MESTA: Ľubľana (Slovinsko)

TRANSFEROVÉ MESTÁ: Cesena (Taliano), Amarante (Portugalsko), Bydgoszcz (Poľsko), Nea Proponitida (Grécko), Budapešť: 12 obvod - Hegyvidék (Maďarsko)

POZADIE

Bydgoszcz je ôsme najväčšie mesto v Poľsku, ktoré je súčasťou metropolitnej oblasti Bydgoszcz-Toruń, ležiacej na riekach Brda a Visla v severnom Poľsku. Je to čoraz dôležitejšie hospodárske centrum, ale mesto je známe svojou vodou, secesnými budovami a mestskou zeleňou – vrátane najväčšieho mestského parku v Poľsku (830 ha).

Mesto Bydgoszcz má dynamický prístup k udržateľnému rozvoju v rámci úsilia o zlepšenie kvality života obyvateľov. Na tomto základe chcelo mesto prepojiť svoju poľnohospodársku pôdu a zelené plochy s ekologickým vzdelávaním. Mesto Bydgoszcz zaujal prístup mesta Ľubľana, ktoré prepojilo nevyužitú plochu v meste pre včelárske aktivity a poskytlo širokej verejnosti možnosť navštíviť mestské včeliny.

Inšpirované ... "Včelí chodník", Ľubľana (Slovinsko)

Včelí chodník, ktorý spája hlavné sídla mestských včelárov, je náučný chodník pre turistov a obyvateľov... od školákov až po seniorov. Ľubľana otvorila náučný chodník v roku 2015, aby pomohla návštevníkom objaviť kultúru včelárstva v meste, zdôraznila dôležitosť včiel pre naše prežitie a bezpečnosť potravín a výhody medu v našej strave. Iniciatíva zahŕňa rôzne zainteresované subjekty vrátane vzdelávacích, kultúrnych a zdravotníckych inštitúcií, podnikov, mimovládnych organizácií a včelárov. Keďže dve tretiny rozlohy Ľubľany tvoria vidiecke pozemky, projekt BeePath je súčasťou práce mesta na skrátení potravinových reťazcov a zabezpečení potravinovej sebestačnosti.

NOVÉ AKTIVITY TÝKAJÚCE SA VČIEL A MEDU

Samospráva mesta Bydgoszcz vytvorila v rámci projektu BeePath miestnu skupinu URBACT (ULG), v ktorej bolo združených približne 30 včelárov, učiteľov, podnikateľov, výskumníkov, miestnych sprievodcov a zainteresovaných jednotlivcov. Skupina identifikovala 16 miest v meste s včelínmi a medonosným potenciálom, ktoré sa zobrazia na ich vlastnej mape BeePath – od strechy univerzity až po botanickú záhradu.

„Skutočnosť, že vzácne miesta v meste sú uznávané ako včelí chodník, je pre nás neuveriteľná radosť!“ vyzdvihli Katarzyna Napierała a Natalia Majewska, projektové manažérky mesta Bydgoszcz. Mesto začalo testovať a propagovať kvalitu bydgoszczského medu a využilo Svetový deň včiel na realizáciu kampane „urbánna realita včiel a ľudí – vytvorme svet priaznivejší pre včely“ vrátane fotografií na autobusových, električkových zastávkach a správach na bilbordoch.

„Slovinský tím vydláždil cestu... podelili sa s nami o svoje nápady, povedali nám, kde začali. Malými krokmi... ale dôsledne dosiahli to, čím sa teraz môžu pochváliť. Po návrate domov sme chceli niečo podobné vytvoriť aj v našom meste.“

účastníci ULG v Bydgoszczi

Miestny biológ vytvoril výstavu a brožúru o správnom správaní sa ľudí k včelám. Ale pre koordinátorku ULG Justynu Olszewskú bolo vrcholom to, že miestni učitelia boli nadšení z vyučovania detí o včelách. Vyvinuli nový vzdelávací program „so včelami počas celého roka“, ktorý deťom poskytuje príležitosť spoznať včely, včelárstvo a súvisiace témy týkajúce sa zdravia, rastlín a prírody.

Edyta Mazurkiewicz-Szreder v súčasnosti pomáha prevádzkovať „zmyslovú a medonosnú záhradu“ vo svojej škole. Na cestu za zmenou spomína: „Včely? Nie, nevyšli som si ich! No, všetko sa zmenilo minulý rok... Ania Izdebska sa opýtala, či by som sa chcela podieľať na projekte. A zvyšok je história... Začali sa objavovať nápady!“ Ania Izdebska tiež zostrojila „včelí úl na kolesách“, ktorý by sa dal použiť aj v iných školách.

TO NAJLEPŠIE Z URBACT CESTY ZA ZMENOU

Pri návšteve Lubľany v apríli 2019 – spolu so zainteresovanými subjektmi z ďalších partnerských miest siete BeePathNet – boli členovia miestnej skupiny URBACT (ULG) v Bydgoszczi skutočne inšpirovaní tým, že môžu vytvoriť svoj vlastný príbeh o včelách, ktorý je prepojený s históriou, architektúrou a prírodnými hodnotami.

Projektoví manažéri a koordinátor miestnej skupiny URBACT sú plní chvály za „konštruktívnu a kreatívnu“ prácu miestnej skupiny URBACT pri premene inšpirácie z Lubľany do miestnej reality. „Sme radi, že sme našli toľko včelích nadšencov a pedagógov... Možnosť spolupráce s občanmi je pre nás jedinou správnu cestou, ako môže mesto rásť.“

A ČO BUDE ĎALEJ?

Mesto dúfa, že populárny vzdelávací program o včelách aplikujú v rámci celého rezortu školstva... od školy až po škôlku. V pláne je aj to, že Ania Izdebska s miestnou turistickou kanceláriou vytvorí „Bee Quest Game“, ktorá doplní existujúcu hru pre návštevníkov mesta.

„Získali sme inšpiráciu, teraz máme potrebu a túžbu mať občanov ohľaduplných k životnému prostrediu, urobiť z nich priateľov včiel a urobiť našu včeliu cestu populárnu a preplnenou!“ uzatvárajú Katarzyna Napierała a Natalia Majewska.

Mesto tiež plánuje preskúmať ďalšie obchodné príležitosti a propagáciu, aby využilo rastúci záujem o projekt – a to aj v iných mestách v regióne.

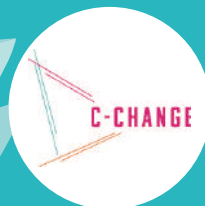

Umenie a kultúra pohaňajúce klimatický aktivizmus

Mantova, Taliansko

Počet obyvateľov: 48 000

urbact.eu/c-change

DOBRÁ PRAX MESTA: Manchester (Spojené kráľovstvo)

TRANSFEROVÉ MESTÁ: Wrocław (Poľsko), Gelsenkirchen (Nemecko), Šibenik (Chorvátsko), Águeda (Portugalsko)

POZADIE

Mestečko Mantova s úchvatnou architektúrou je zapísané do zoznamu svetového dedičstva UNESCO a má prosperujúcu tvorivú scénu, ktorá hostí stovky kultúrnych podujatí vrátane najvýznamnejšieho talianskeho festivalu kultúry.

Riešenie klimatických zmien je zároveň kľúčovou politickou prioritou mesta. „Možno nás to podnieť chrániť to, čo milujeme, prostredníctvom jemného postrčenia a pozitívnu správou, ktorá sa spája s našimi hodnotami a našimi emóciami,“ povedal Emanuele Salmin z kancelárie projektov EÚ z magistrátu Mantova.

Samospráva chcela podporiť viac medzirezortných projektov. Po spolupráci so skupinou kultúrne zainteresovaných strán v predchádzajúcej sieti URBACT prejavila samospráva silný záujem o prepojenia medzi umením a kultúrou, ako aj životným prostredím, čo zodpovedá cieľom projektu C-CHANGE.

Zvyšovanie povedomia počas sezóny, C-Change, Mantova

Inšpirované ... "Kultúra pre klimatickú zmenu", Manchester (Spojené kráľovstvo)

Dobrou praxou je tím pre udržateľnosť umenia v Manchestri (MAST) – založený v roku 2011, ktorého úlohou bolo preskúmať, ako by sektor umenia a kultúry mohol prispieť k prvej stratégii mesta v oblasti klimatických zmien. Spočiatku sa zameriavali na pochopenie a znižovanie prevádzkových vplyvov a teraz členovia MAST poskytujú celý rad aktivít, ktoré podnecujú aj ostatných, aby prichádzali s iniciatívou a aktívne sa zapájali do činností v oblasti klímy. MAST má v súčasnosti 50 členov. Ako člen Manchester Climate Change Partnership zohráva MAST podnetnú úlohu aj v stratégii mestskej klimatickej zmeny.

👉 PÚTAVÉ NOVÉ KULTÚRNE AKTIVITY S TÉMOU KLÍMY

Odborníci na životné prostredie sa pripojili k zamestnancom radnice a členom rady, ktorí sa podieľajú na politike životného prostredia, kultúrnych podujatiach, miestach konania a dedičstve v novej Mantovskej miestnej skupine URBACT (ULG) – zvrat k modelu MAST. Realizovali prieskum o environmentálnych postupoch na miestnych kultúrnych lokalitách a poskytli podporu ako napríklad školenia o udržateľných podujatiach a online nástroj na sledovanie vplyvov cestovania publika za týmito aktivitami. Pri podpore nezávislosti ULG samospráva prevzala dve úlohy – sektorový vyslanec presadzujúci trvalo udržateľné riešenia pre kultúrne podujatia a miesta a – fundraiseri, ktorí v prvom roku zabezpečili viac ako 50 000 eur na ďalšie aktivity C-Change. Medziodvetvový prístup podnietil množstvo nápadov a opatrení na zníženie emisií CO2 vrátane menších aktivít na kultúrnych podujatiach – od opakovane použiteľných pohárov po bioplynové autobusy. Skupina tiež priamo prispela k novej stratégii mesta „bez plastov“, environmentálnym kritériám v pláne riadenia mesta

UNESCO a procesom zeleného verejného obstarávania na kultúrne podujatia. „C-CHANGE otvorila dvere niečomu, o čom sme predtým neuvažovali – úlohu, ktorú by umenie a kultúra mohli zohrávať pri spájaní ľudí v našom meste prostredníctvom klímy a ich inšpirovania k ďalšej činnosti,“ poznamenáva Emanuele Salmin. Mantova si v lete 2020 užila sezónu podujatí C-CHANGE prispôbených covidu vrátane detských workshopov, inštalácií zariadení na emisie skleníkových plynov, výstavy fotografií, súťaží amatérskej fotografie a rozhlasových programov pre deti. Tieto podujatia tiež znížili svoj vlastný dosah na životné prostredie, napríklad Festival Letteratura prehodnotil podávanie jedla svojim dobrovoľníkom a Woodstock MusicAcustica znížila spotrebu energie a odpadu, dokonca zmenila svoj názov na C-Change Bezuhlíkovo akustický hudobný festival. Medzitým prostredníctvom inšpirovania sa Manchestrom malé skupiny zainteresovaných stakeholderov poskytli svojim vlastným komunitám školenia o uhlíkovej gramotnosti.

👉 TO NAJLEPŠIE Z URBACT CESTY ZA ZMENOU

„Vďaka C-CHANGE sme sa mohli aj my nielen od Manchestra poučiť, ale aj sa pokúsiť prijať podobný prístup a mať prospech z partnerského učenia a výmeny s ostatnými C-CHANGE mestami.“

Emanuele Salmin,
kancelária projektov EÚ a finančných zbierok,
Mantova

„Inšpiratívna“ exkurzia do Manchestru predstavila mesto Mantova členom MAST. Objavili príklady zvyšovania povedomia o klíme od živého vystavenia energie v hale až po trvalo udržateľné získavanie potravín uvedených v jedálnych lístkoch a certifikáty uhlíkovej gramotnosti. Medzitým ďalšie partnerské mestá priniesli ďalšiu inšpiráciu. Napríklad detské dielne s použitím recyklovaných nástrojov boli inšpirované portugalským partnerom z mesta Águeda. Podľa Emanuela Salmina, ULG bola vytvorená z „oduševnených, oddaných ľudí, vďaka ktorým bola C-CHANGE v konečnom dôsledku úspešná a prevyšovala naše očakávania“. „Celým mestom a skupinou nás sprevádzala naša vedúca expertka URBACT, Claire Buckely – vždy so správnym návrhom v správnom čase. Claire dokázala využiť svoje skúsenosti s MAST od jeho úplných začiatkov,“ uzatvára Emanuele Salmin.

Zero Beat & Mantova Chamber
Orchester workshop o používaní
recyklovaných nástrojov

👉 A ČO BUDE ĎALEJ?

Už pri pohľade za hranice projektu C-CHANGE, ULG prevzalo novú identitu ako ARC3A v lete 2020. Cesta ARC3A ako zjednocujúcej sily na podporu kľúčovej úlohy umeleckého a kultúrneho sektora pri zlepšovaní odolnosti voči zmene klímy je ešte len v začiatkoch.

Okrem toho je teraz mesto Mantova pripravené posunúť svoju adaptáciu osvedčených postupov C-CHANGE až do siedmich ďalších talianskych miest, a to vďaka URBACT národnej iniciatíve na prenos postupov na roky 2021 – 2022.

Vytvorenie mestskej farmy na zásobovanie mestských jedální

Trojan, Bulharsko

Počet obyvateľov: 22 000

urbact.eu/biocanteens

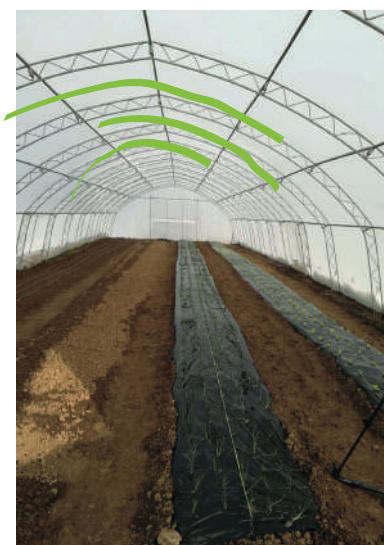
DOBRA PRAX MESTA: Mouans-Sartoux (Francúzsko)

TRANSFEROVÉ MESTÁ: LAG Pays des Condruces (Belgicko), Vaslui (Rumunsko), Trikala (Grécko), Rosignano Marittimo (Taliansko), Torres Vedras (Portugalsko), Trojan (Bulharsko)

POZADIE

Trojan je mesto v kopcoch v strednom Bulharsku známe svojou silnou slivovicou a silnými ambíciami pre svoj agropotravinársky sektor. Už Plán rozvoja mesta na roky 2014 – 2020 uprednostňoval ekologické poľnohospodárstvo, podporu mladých farmárov a ochranu prírody. Mesto Trojan sa zameralo na dodávanie čerstvých bioproduktov do svojich školských jedální a začalo spolupracovať s výskumným ústavom na plánovaní rozvoja ekologickej produkcie ovocia a zeleniny vrátane miestnych odrôd sliviek a jabĺk. S cieľom podporiť tento zámer mesto v roku 2018 oznámilo, že 15 hektárov pôdy vo verejnom vlastníctve bude vyčlenených samosprávnej farme s plochami pre zeleninu, ovocné stromy a pastvu dobytka. Mesto Trojan sa pripojilo k sieti URBACT BioCanteens, aby získali pomoc pri príprave operačných procesov na realizáciu ich inovatívnych plánov.

Vo vnútri jedného z troch skleníkových tunelov ... biopotraviny rastú!

Inšpirované ... "Kolektívne školské stravovanie", Mouans-Sartoux (Francúzsko)

Udržateľná iniciatíva pre územnú agropotravinársku politiku, ktorá spája oblasť potravín, zdravia a životného prostredia. Na prekonanie nedostatku miestnych biopotravín bola vytvorená mestska farma a najatí dvaja farmári na pestovanie zeleniny pre školské jedálne. Zmenili sa aj pravidlá verejného obstarávania, aby miestni výrobcovia mohli odpovedať na výzvy na predkladanie ponúk. Mounas-Sartoux teraz ponúka každodenne jedlá v školách – pokrývajú až 85 % potrieb troch miestnych škôl a sú 100 % miestne a organické.

NOVÁ MESTSKÁ FARMA

Po svojej prvej návšteve Mouans-Sartoux bývalá koordinátorka projektu Elena Valcheva povedala: „Nemôže sa od nás očakávať, že to všetko urobíme za dva roky!“. O dva roky neskôr je jasné, že mesto Trojan zaškrtilo väčšinu políček z transferového plánu a najmä jednu z najambicióznejších častí: realizácia novej mestskej farmy od nuly. Mestská farma v meste Trojan je prvou svojho druhu v Bulharsku. Mesto zvolilo prístup krok za krokom – spočiatku s cieľom poskytnúť polovicu zeleniny potrebnej v miestnych jedálňach a neskôr rozšíriť produkciu. Tento proces podporila miestna skupina URBACT (ULG) zahŕňajúca riaditeľov všetkých mestských škôl a materských škôl, štátnych zamestnancov a zástupcov rodičovských združení. V marci 2019 prebehlo stretnutie s Rozalinou Rusenovou, viceprimátorkou, kde sa potvrdila celková infraštruktúra novej farmy: tri skleníkové tunely s rozlohou 200 m² so zavlažovacím systémom a priestorom pre štvrtý tunel, objekty hospodárskych budov vrátane haly, skladových priestorov, chladiacich komôr a prípravovne konečných produktov.

„Úspech mesta Trojan je čiastočne spôsobený transferovým procesom v rámci siete URBACT, ktorá prišla v ten správny čas, aby podporila a implementovala prebiehajúcu politickú orientáciu na zdravé a udržateľné jedlo v meste.“

Teresa Georgieva and Nadezhda Terziyska,
projektové koordinátorky

A ČO BUDE ĎALEJ?

Zatiaľ čo sa práca so školskými kuchyňami a na mestskej farme naďalej rozvíja, mesto Trojan začína uplatňovať nové nápady a pohľady na verejné obstarávanie s cieľom zlepšiť zásobovanie školských jedální.

Medzi ďalšie kroky patrí iniciatíva na podporu prípravy jedál v školských jedálňach a rozšírenie ponuky miestnych zdravých biopotravín pre starších obyvateľov mesta.

Zatiaľ čo pandémia covid-19 a studená zima 2019 spomalili rozvoj mestskej farmy, značný pokrok bol dosiahnutý. Miestna farmárka Maya Genkova bola prijatá na vedenie farmy – vrátane výrobných a vzdelávacích návštev. „Keď bude zeleninová produkcia pripravená, zavedie sa do jedálneho lístka centrálnych kuchýň. Deti budú mať na farme exkurzie, aby videli, čo jedia a ako sa to pestuje,“ rozplýva sa Nadezhda Terziyska, technologička v novovybavenej centrálnej kuchyni. Jednou z prvých aktivít bolo založenie ekologických ovocných sádov, pričom prvá zelenina bola vysadená v skleníkoch na konci roka 2020. Očakávalo sa, že v priebehu roka 2021 bude čerstvé bioovocie a biozelenina dodaná všetkým 500 deťom v mestských materských školách. S Národnou potravinovou agentúrou sa začal aj proces ekologickej certifikácie – nevyhnutný krok pred podávaním jedla v školských jedálňach. Tento proces sa začal hladko napriek tomu, že prístup mesta Trojan bol prvým svojho druhu v Bulharsku.

TO NAJLEPŠIE Z URBACT CESTY ZA ZMENOU

Popri inšpirácii a usmerneniach poskytnutých z Mouans-Sartoux bol jednou z najhodnotnejších sieťových aktivít workshop o verejnom obstarávaní. To pomohlo mestu Trojan pochopiť, čo je možné dosiahnuť správnymi plánmi, postupmi a kritériami hodnotenia. Toto školenie bolo zriadené po tom, čo partneri BioCanteens vyplnili dotazník na identifikáciu bežných problémov.

Nadnárodné stretnutie sa konalo v meste Trojan v júli 2019 a malo dôležitý prínos pri posilňovaní podpory agropotravinárskej stratégie mesta. Partneri siete sa stretli s primátorkou Donkou Mihaylovou a navštívili nový ovocný sad a kuchyne.

Výstavba novej mestskej farmy

Nové mestské záhrady, ktoré spájajú komunity

Vilnius, Litva

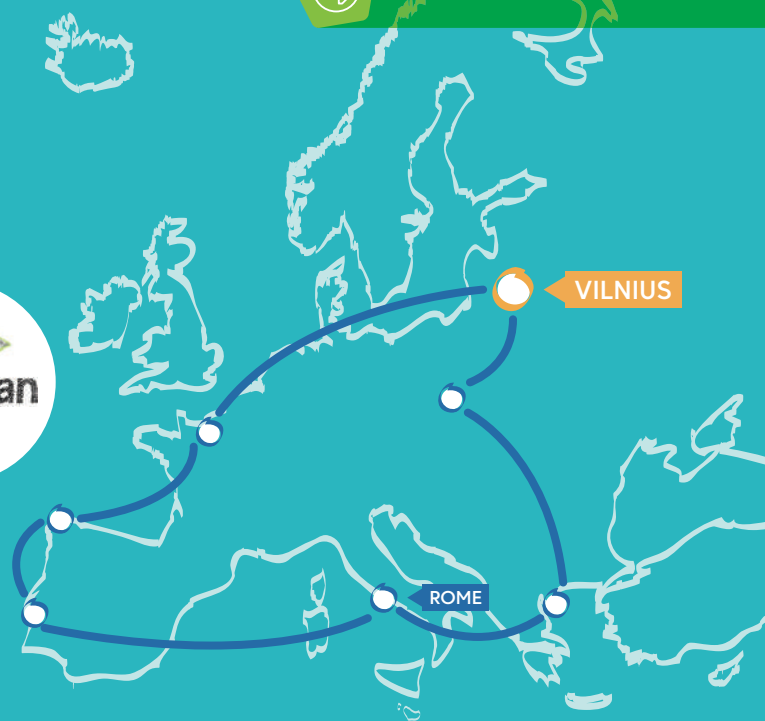
Počet obyvateľov: 589 000

urbact.eu/rurban

DOBRÁ PRAX MESTA: Rím (Taliansko)

TRANSFEROVÉ MESTÁ: Vilnius (Litva), Caen (Francúzsko), Kraków (Poľsko), Thessaloniki (Grécko), Loures (Portugalsko), Coruña (Španielsko)

POZADIE

Hlavné mesto Litvy je obzvlášť zelené, pričom 44 % jeho územia pokrývajú lesy, parky a námestia. Zatiaľ čo rodinné záhrady pretrvávajú z čias Sovietskeho zväzu, chápanie konceptu spoločných komunitných záhrad ešte stále zaostáva.

Samospráva je vlastníkom rôznych verejných priestranstiev vrátane areálov škôl a škôlok, no väčšina voľných priestranstiev vo Vilniuse je v súkromnom alebo štátnom vlastníctve. To obmedzilo schopnosť samosprávy podporovať mestské poľnohospodárstvo.

Iniciatívy zdieľaných mestských záhrad, ktoré doteraz existovali, tak boli urobené bez podpory mesta. Medzitým väčšina komunitných skupín nedisponuje dostatkom financií a stálych zamestnancov potrebných na to, aby sa zaviazali k záhradkárskym projektom.

Inšpirované ... "Odolné mestské a prímestské poľnohospodárstvo", Rím (Taliansko)

Mesto Rím vypracovalo projekt participatívneho mestského záhradníctva, ktorý sa zameriava na rozlohu viac ako 50 hektárov. V spolupráci s mimovládnyimi organizáciami, občanmi, znevýhodnenými obyvateľmi a menšinami táto iniciatíva bojuje proti sociálnemu vylúčeniu a chudobe, umožňuje obnovu brownfieldov a zároveň podporuje udržateľný a ekologický prístup. Mesto iniciatívu využíva aj na zlepšenie procesov riadenia, v ktorých má prvoradú úlohu sociálny a medzikultúrny dialóg. Okrem zamestnaneckej politiky tento prístup zohľadňuje aj faktory, ako sú bývanie, zdravie, kultúra a komunikácia.

NOVÉ PRAVIDLA PRE ZDIEĽANIE ZÁHRADY

Sieť RU:RBAN poskytla mestu Vilnius informácie a poznatky na podporu mestského záhradkárstva ako spôsobu boja proti sociálnemu vylúčeniu a na podporu spájania susedov – dokonca aj vo výškových „spiacich štvrtiach“. Na tento účel bola zriadená nová miestna skupina URBACT (ULG) vrátane Ministerstva životného prostredia. Skupina sa zamerala na kľúčovú zložku rímskej praxe – jasný súbor pravidiel pre komunity, aby vedeli, ako a kde založiť mestskú záhradu. Nebol to proces kopírovania, ale porozumenia a prispôsobenia sa. „Keď sme sa začali hlbšie zaoberať pravidlami z Ríma, samozrejme sme vedeli, že nemôžeme robiť to, čo Rím. Bol to úplne iný príbeh,“ vysvetľuje koordinátorka projektu Aušra Sičiūnienė.

Vďaka úsiliu ULG mestské zastupiteľstvo schválilo nový súbor pravidiel a predpisov pre mestské záhradkárčenie. Okrem toho samospráva vydala príručku mestského záhradkárčenia, ktorá si získala pozornosť národných médií ako súčasť zvyšovania environmentálneho povedomia. Z hľadiska realizácie začali s jednou existujúcou komunitnou záhradou, a to bol začiatok. Postupne sa počet mestských záhrad vo Vilniuse začal rozrastať. Okrem toho je tento model teraz formálne zahrnutý aj do mestskej politiky pre rozvoj mesta. Zaujímavosťou bolo aj to, že sa rozvoj komunitných záhrad prepojí s ekologickou výchovou a záhradkárstvom v materských školách, čo ocenili aj partnerské mestá počas študijného pobytu.

„Počas tejto cesty v rámci URBACT siete RU:RBAN sme zažili založenie niekoľkých nových, skutočne úspešných mestských záhrad. Nie je ich toľko a nie sú také veľké ako v Ríme, ale postupne sa táto iniciatíva rozrastá!“

Aušra Sičiūnienė,
projektová koordinátorka, Vilnius.

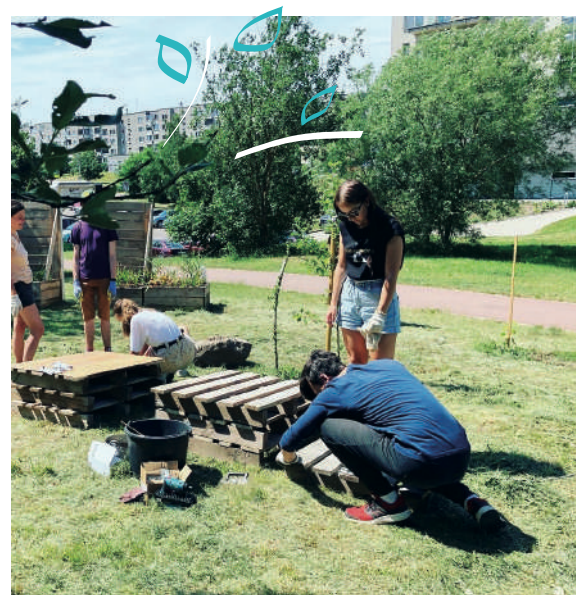
TO NAJLEPŠIE Z URBACT CESTY ZA ZMENOU

Členovia ULG vo Vilniuse spoločne a v rámci svojich špecifických oblastí ťažili zo skúseností a myšlienok Ríma a ostatných partnerských miest. To zahŕňalo zdieľanie zŕn medzi záhradkármi a účasť na školeniach záhradníkov. Zahŕňalo to aj „zanietých“ urbanistov, ktorí sa učili, ako Rím rozvinul mestské poľnohospodárstvo v obrovskom rozsahu, a to až do najmenších detailov ich modelu financovania.

„Celý formát bol skutočne ľahko pochopiteľný pre každého. Projekty URBACT sú veľmi inšpiratívne, a komunitne orientované,“ hovorí nadšene Aušra Sičiūnienė. Členovia ULG tiež získali cenné poznatky o nových komunikačných nástrojoch, a to aj prostredníctvom školení v Rige, kde sa naučili používať nástroje ako „vox pops“ a pochopili hodnotu ich príbehu pre ostatných.

A ČO BUDE ĎALEJ?

Kľúčovou výzvou na šírenie mestského záhradkárčenia zostane riešenie problémov vlastníctva pôdy, ktoré si vyžaduje neustály dialóg so súkromnými a štátnymi vlastníkmi. Z dôvodu väčšieho uvoľnenia pôdy Vilnius tiež začne diskusie s Národným pozemkovým úradom, aby sa komunitám umožnilo dočasné využitie pôdy vo vlastníctve štátu pre ich iniciatívy v oblasti mestských záhrad. Čo sa týka vlastných pozemkov, mesto teraz navrhne možnosť vytvoriť mestskú záhradu vždy, keď bude s komunitami rokovať o plánoch obnovy zelene. Mesto tiež očakáva, že bude pokračovať v ďalšom zlepšovaní príslušných právnych postupov na uľahčenie tvorby mestských záhrad. Samospráva začala aj s novým strategickým dlhodobým programom CITY+, ktorý je zameraný na obnovenie zmyslu komunity v bývalých sovietskych oblastiach. Jedným z dôležitých aspektov pre vytvorenie pocitu vlastníctva je, že občanom umožníme mať vlastný pozemok, a tým aj možnosť vytvárať si svoje malé mestské záhrady. Keďže v týchto budovách žije približne 60 % obyvateľov mesta, zdá sa, že nový trend mestských záhrad vo Vilniuse bude pokračovať aj naďalej.

Karta na zjednodušenie inteligentného prístupu k miestnym službám

Aveiro, Portugalsko

Počet obyvateľov: 78 000

urbact.eu/card4all

DOBRÁ PRAX MESTA: Gijón (Španielsko)

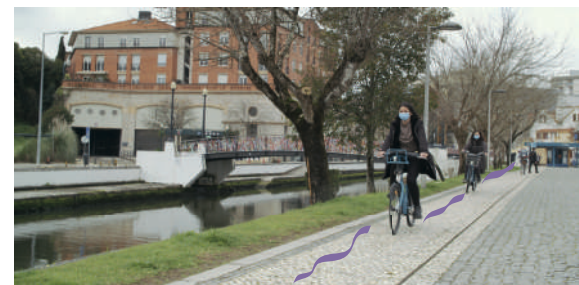
TRANSFEROVÉ MESTÁ: Suceava (Rumunsko), Clermont-Ferrand (Francúzsko), Jūrmala (Lotyšsko), Sassari (Taliano), Aveiro (Portugalsko)

POZADIE

Aveiro je priemyselné mesto s dôležitým námorným prístavom na západnom pobreží Portugalska a je tiež známe ako „portugalské Benátky“. Nedávno sa mesto Aveiro stalo známym ako digitálny klaster, územie inovácií so silnou znalostnou ekonomikou, dynamickou univerzitou, centrom výskumu a vývoja v oblasti telekomunikácií a inovatívnymi firmami v digitálnom a tradičnom sektore.

Rastúci rozvoj nových digitálnych riešení vytvoril komplexný systém poskytovateľov, rozhraní a informačných zdrojov pre rôzne služby v meste, avšak miestni obyvatelia sa v ňom čoraz ťažšie orientovali.

Samospráva chce zjednodušiť prístup občanov k verejným službám a premeniť Aveiro na inteligentnejšiu, otvorenejšiu, odolnejšiu a inkluzívnejšiu spoločnosť. V roku 2018 bol spustený projekt Urban Innovative Actions (UIA) „Aveiro STEAM CITY“, ktorý podporil prijatie technológie 5G a internetu vecí (IoT). O rok neskôr sa mesto Aveiro pripojilo k sieti URBACT Card4ALL zameranej na implementáciu inovatívnych služieb a technológií prostredníctvom systému občianskych kariet.

System zdieľania bicyklov: budúca služba, ktorá bude súčasťou občianskej karty

Inšpirované ... "Občianska karta", Gijón (Španielsko)

Smart karta, ktorá umožňuje obyvateľom prístup k službám a verejným zariadeniam v celom meste od dopravy až po kultúrne aktivity a digitálne služby, podporuje sociálne začlenenie, miestny obchod, mestskú mobilitu a udržateľný život. Občianska karta tiež pomáha zlepšovať participáciu občanov tým, že vytvára občianske profily tak, aby prepojili potreby ľudí s verejnými politikami, a tým zlepšili kvalitu života. Od svojho uvedenia v roku 2002 sa Gijónska občianska karta stala mechanizmom koordinácie a lojality a integrovaným nástrojom pre miestnych ľudí zabezpečujúcim prístup k verejným službám a platbám za ne.

INTEGROVANÝ ŠKOLSKÝ PREUKAZ A ZLEPŠENÉ ONLINE SLUŽBY

Aveiro začalo zavedením spoločnej karty pre všetkých študentov na rôznych školách. Dajú sa ňou manažovať a platiť všetky služby, ktoré poskytujú samospráva a školy. Tieto služby zahŕňajú jedáleň, školské potreby, kopírovanie, dokonca aj prístup do budov a školské exkurzie. Rozhodujúce prípravné aktivity obsahovali mapovanie rôznych systémov na zabezpečenie kompatibility a jednoduchosti používania.

Takmer súčasne samospráva aktivovala aj nové online služby so širokými možnosťami. Rôzne prepojenia, načítanie platieb, jednotné prihlasovanie a množstvo ďalších kľúčových prvkov, o ktorých sa diskutuje v sieti URBACT Card4ALL, je už zavedených.

Okrem toho oddelenia mestského úradu stále spolupracujú na vytvorení širšieho systému občianskych kariet, ktoré by pokryli takmer všetky sektory miestneho života vrátane: mobility (bicykle, autobusy, trajekty, parkovanie...); vzdelávania a športu (knížnice, múzea, divadlo...); cestovný ruch; IT a „front office“, ktorý sa zaoberá priamo občanmi. Každé oddelenie vystupuje ako sprostredkovateľ so svojimi vlastnými externými poskytovateľmi služieb a držiteľmi koncesií, čím je podporovaná silná medzisektorová spolupráca.

Sieť a širšie aktivity sa tešia silnej podpore miestnych politikov a jasne identifikovanému dopytu zo strany občanov.

„Snažíme sa zabezpečiť, aby sa všetky naše európske projekty a širšie aktivity ekonomického rozvoja spojili. Preto naše zapojenie sa do Card4ALL nie je na miestnej úrovni izolované, ale je strategicky spojené s našou širšou prácou v oblasti technológií.“

André Cester Costa, vedúci oddelenia ekonomického rozvoja a podnikania, Aveiro

TO NAJLEPŠIE Z URBACT CESTY ZA ZMENOU

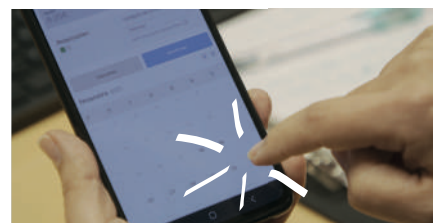
Na dosiahnutie tohto bodu si mesto Aveiro a jeho miestne zainteresované subjekty pravidelne vymieňali skúsenosti s partnerskými mestami a o systéme občianskych kariet a o technických nástrojoch potrebných na ich vývoj sa učili priamo od Lead Partnera – mesta Gijón. To už informovalo o kľúčových prvkoch nových online služieb mesta Aveiro a vznikajúcich plánoch na občianske karty. Miestny rozvoj bol koordinovaný prostredníctvom miestnej skupiny URBACT (ULG), ktorá pozostáva z dvoch rôznych skupín zainteresovaných subjektov. Prvá zapája všetkých existujúcich poskytovateľov služieb na praktickej a technickej úrovni. Druhou je skupina zložená zo zástupcov rôznych oddelení samosprávy prepojená so širšími aktivitami ekonomického rozvoja. Integrovaný prístup podporovaný ULG bol obzvlášť cenný, pretože prispieval k tomu, aby projekt Card4ALL zapadol do konštelácie prebiehajúcich projektov v Aveiro, vytváral synergie a staval na existujúcich politikách.

A ČO BUDE ĎALEJ?

Úspech karty v budúcnosti si bude vyžadovať technické kapacity, finančné a ľudské zdroje – vrátane miestneho tímu vývojárov IKT a technických expertov, čo nie je vždy ľahké v podmienkach portugalských samospráv.

Napriek týmto výzvam mesto v súčasnosti spolupracuje s viacerými poskytovateľmi verejných služieb na pridaní knižnice, múzea, autobusov a zdieľania bicyklov k novej občianskej karte, čo obyvateľom ešte viac zjednoduší život.

„Zmena je potrebná, ale nie vždy ju pochopia všetky zainteresované subjekty a dokonca ani občania. Na dosiahnutie bezproblémovej transformácie je potrebné nájsť rovnováhu medzi údržbou systémov a zavádzaním nových a rušivých funkcií“, hovorí Maria Ângela Oliveira e Cunha, oddelenie ekonomiky a podnikania, magistrát mesta Aveiro. „Je to dlhý proces a kroky by sa mali diať kontinuálne, citlivým spôsobom so zapojením občanov“.

Zmena myslenia s cieľom zapojiť miestne komunity do obnovy miest

Birmingham, Spojené kráľovstvo

Počet obyvateľov: 1 140 000

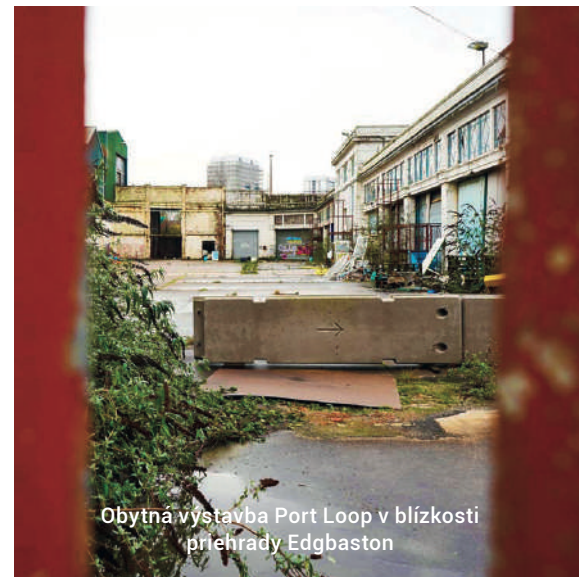
urbact.eu/urban-regeneration-mix

DOBRÁ PRAX MESTA: Łódź (Poľsko)

TRANSFEROVÉ MESTÁ: Baena (Španielsko), Zagreb (Chorvátsko), Braga (Portugalsko), Bologna (Taliansko), Birmingham (Spojené kráľovstvo), Toulouse Métropole (Francúzsko)

POZADIE

Populácia mesta Birmingham rýchlo rastie... predpokladá sa, že do roku 2032 bude potrebných ďalších 80 000 domov. Keď sa po finančnej kríze v roku 2008 zaviedli drastické národné úsporné opatrenia, výrazné škrtky v rozpočte viedli k 50 % zníženiu počtu zamestnancov mestského úradu v meste. Tím, ktorý sa venoval regenerácii mesta, bol rozpustený medzi prvými. Od roku 2010 sa takmer všetky projekty zamerané na regeneráciu zastavili – okrem projektov na obnovu bývania, ktoré riadia súkromní developeri zameriavajúci sa na kapitálové investície s malým množstvom vynakladania finančných prostriedkov na sociálne projekty. Kvantita mala prednosť pred kvalitou a na experimentovanie a riskovanie zostal iba malý priestor. Projekt „USE-IT“ financovaný z projektu UIA – Urban Innovative Actions v roku 2017 umožnil mestu Birmingham otestovať nový prístup a implementovať spoločne s inovatívnym partnerstvom do hlavného plánu bývania zásadu „zameranú na človeka“. Toto inovatívne partnerstvo položilo základ pre to, aby sa mesto zapojilo do siete URBAN REGENERATION MIX (REMIX) a získalo jedinečnú príležitosť učiť sa od mesta Łódź.

Obytná výstavba Port Loop v blízkosti priehrady Edgbaston

Inšpirované ... "Revitalizácia historických oblastí", Łódź (Poľsko)

Kolaboratívny model mestskej revitalizácie posilňuje vzťahy medzi hlavnými zainteresovanými subjektmi vrátane rôznych mestských oddelení a zvyšuje účasť obyvateľov a podporuje ich rovnocenné zapojenie.

Mesto Łódź týmto spôsobom revitalizovalo historické územie, ktoré umožnilo:

- fyzickú transformáciu: modernizácia, konzervácia a izolácia budov z 19. storočia, väčšinou viacbytových budov vlastnených mestom;
- ekonomické aktivity: transformácia niektorých bytov na obchodné priestory;
- spoločenské aktivity: vrátane projektu Residents Club a spoločenských, umeleckých a kultúrnych projektov.

ZAPOJENIE OBYVATEĽOV DO REGENERÁCIE

Mesto Birmingham si vďaka pilotnému projektu otestovalo na vlastnej koži model mesta Łódź, ktorého cieľom bolo revitalizovať ihrisko a opätovne ho prevádzkovať neďaleko priehrady Edgbaston. Zatiaľ čo v meste Łódź sprostredkovateľ mestskej správy spolupracoval s komunitou počas celého procesu regenerácie, mesto Birmingham zašlo o krok ďalej a vymenovalo zástupcov komunity v cieľovej oblasti, kde niektorí žili desaťročia. Po zaškolení sa stanú stálymi veľvyslancami, ktorí komunikujú s mestským zastupiteľstvom a rozumejú ich výzvam. To umožnilo mestu Birmingham obnoviť dôveru v komunitu, ktorá bola predtým proti všetkým plánom mestského zastupiteľstva.

Projekt zaviedol prístup plánovania hospodárskeho rozvoja spoločenstva (CEDP), ktorý podporuje miestny hospodársky rozvoj a vytvára blaho. Sila podnecovať

zmenu spočíva v komunite obyvateľov, miestnych podnikoch a miestnych poskytovateľoch služieb vrátane mestského zastupiteľstva, komunitných skupín a organizácií dobrovoľného sektora s priamym podielom na ekonomickom zdraví oblasti.

Mesto Birmingham a Łódź obšírne diskutovali o nábore a školení zamestnancov mesta pre nový prístup, pričom zdôraznili potrebu lídrov, ktorí sa neboja riskovať. Mestské zastupiteľstvo v Birminghame naďalej skúma a školí nových zamestnancov v oblasti podstupovania väčšieho rizika a pripravuje pôdu pre novú otvorenosť pre inovácie. Spolupráca s miestnou komunitou sa rozrástla počas práce na projekte športového ihriska a obyvatelia spoluvytvárali alternatívny komunitne vedený hlavný plán pre celú nádrž – namiesto toho, aby bojovali proti plánom, ktoré nevyhnutne nespĺňali ich potreby.

„Tím mesta Łódź bol mimoriadne nápomocný pri vysvetľovaní výhod aj ťažkostí týkajúcich sa ich prístupu. Otvorenosť viedla k oveľa hlbšiemu pochopeniu základov, ktoré je potrebné položiť na zavedenie osvedčených postupov.“

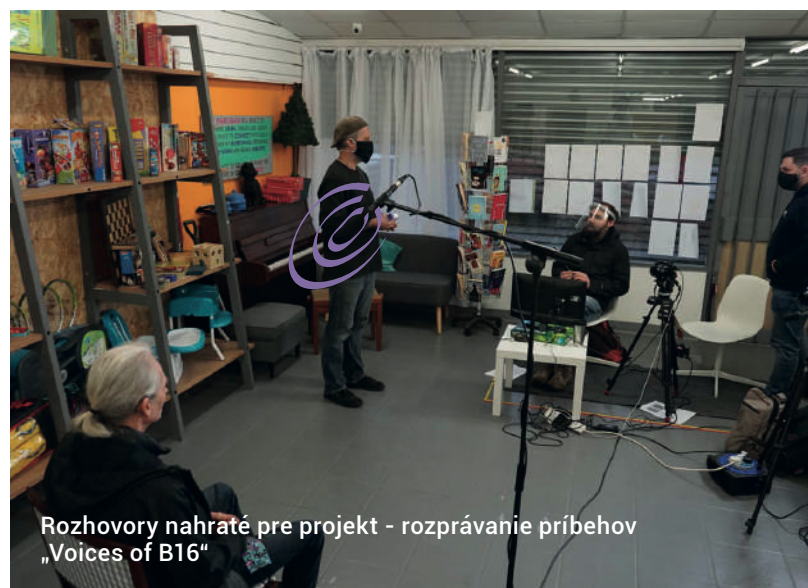
Karolina Medwecka-Piasecka, koordinátorka MIXU URBAN GENERATION v Birminghame

TO NAJLEPŠIE Z URBACT CESTY ZA ZMENOU

Založenie miestnej skupiny URBACT (ULG) sa ukázalo ako veľmi účinný mechanizmus na výrazné zlepšenie vzťahu mesta k obyvateľom. Zastupiteľstvo nadviazalo nové vzťahy s členmi komunity. Toto úspešné vedenie komunity týkajúce sa priehrady Edgbaston poskytlo tímom miestnej samosprávy pre bývanie a plánovanie silný impulz na to, aby zmenili svoje prístupy k budúcim projektom regenerácie, pričom plne prijali princípy inkluzívneho rastu. Pozorovanie a diskusia o zmenách, ktoré sa dejú v meste Lodž, tiež priniesli Birminghamu niekoľko konkrétnych nápadov, ktoré by mesto mohlo prijať a prispôbiť svojim vlastným podmienkam.

A ČO BUDE ĎALEJ?

Komunita vedená miestnou skupinou URBACT (ULG) nabrala na sile a je pripravená pokračovať v aktivitách aj po ukončení projektu. Miestne zainteresované subjekty chcú pokračovať v spolupráci a posilňovať svoje kapacity. Skúsenosti s nádržou Edgbaston sa už šíria v širšom východnom Birminghame s populáciou viac ako 240 000 obyvateľov. Bol vytvorený multidisciplinárny tím, ktorý má novo spustiť 20-ročnú stratégiu inkluzívneho rastu pre východný Birmingham podľa vzoru regeneračného tímu v Lodži. To umožní viacerým mestským oddeleniam spolupracovať s mestskou samosprávou a čo je najdôležitejšie, komunity budú zapojené do redizajnu svojich štvrtí. Výhody prestavby sa teda prejavia tam, kde sú najpotrebnejšie.

Rozhovory nahraté pre projekt - rozprávanie príbehov „Voices of B16“

Obohacovanie vzdelávacieho systému o lokálne partnerstvá

Halmstad, Švédsko

Počet obyvateľov: 100 000

on
board

urbact.eu/onboard

DOBRA PRAX MESTA: Viladecans (Španielsko)

TRANSFEROVÉ MESTÁ: Tallinn (Estónsko), Poznań (Poľsko),
Albergaria-a-Velha (Portugalsko), Nantes (Francúzsko),
Halmstad (Švédsko)

POZADIE

Halmstad je rýchlo rastúce pobrežné mesto na západnom pobreží Švédska: prístav, ale aj univerzitné, priemyselné a rekreačné mesto.

Miestne školstvo málokedy aktívne spolupracovalo s miestnymi firmami, organizáciami či dokonca rodičmi. Skôr bolo silne riadené oddeleniami mesta, ktoré sa riadili vnútroštátnymi pravidlami. Vo Švédsku sa miestne rodiny zvyčajne zapájali do detských športových klubov, ale oveľa menej do škôl.

Halmstad mal už od roku 2014 pozitívne vzťahy s mestom Viladecans a bol nadšený prijatím ich prístupu Vzdelávacej inovačnej siete. Mesto dúfalo, že prinesie krátkodobé zlepšenia, ako sú harmonickejšie triedy, ale aj dlhodobé výhody z hľadiska prípravy budúcich odborníkov a občanov.

„Už predtým sme realizovali množstvo nadnárodných projektov a iných iniciatív na výmenu a prenos poznatkov medzi mestami. Ale nikdy sme nemali za úlohu skutočne spojiť prácu tak úzko, tak odlišne s komunitou a rôznymi zainteresovanými stranami v Halmstade,“ poznamenáva mestský koordinátor ON BOARD Jonas Åberg.

Inšpirované ... "Vzdelávacia inovačná sieť", Viladecans (Španielsko)

Vzdelávacia inovačná sieť (EIN), ktorá bola spustená v roku 2013, je štruktúrou spolupráce, ktorá spája verejnú správu, vzdelávacie centrá, odborníkov, rodiny a spoločnosti. Spolupráca medzi týmito zainteresovanými stranami pomáha stimulovať inovácie a kreativitu v mestských školách. EIN vyvíja inovatívne projekty na podporu inovácií v oblasti vzdelávania a na dosiahnutie úspechu v oblasti vzdelávania v meste, čím pomáha zvrátiť trendy rastúcej nezamestnanosti a klesajúceho rastu. Jedným z úspešných príkladov EIN je zavádzanie nových technologických zariadení do škôl a ich lepšie využívanie učiteľmi, študentmi a rodinami.

SPOJENÝ PRÍSTUP K ZLEPŠOVANIU VZDELÁVANIA

Halmstad začal s revíziou zainteresovaných strán, ich kapacít, potrieb a záujmov. Mesto tiež určilo prvú školu, ktorá vyskúšala prístup EIN. Následne mesto vytvorilo cieľové skupiny s približne „10 dobrými návykmi“ s cieľom zlepšiť výkon mozgu študentov a celkovej pohody – rady naformulované miestnou poradenskou spoločnosťou v spolupráci so sieťou Neuroforum o výskume a vzdelávaní mozgu. Každá cieľová skupina, inšpirovaná Viladecans, zahŕňala zmes relevantných zainteresovaných strán. Napríklad skupina „Zlepšené návyky učenia a čítania“ spojila školy, študentov, Halmstadskú univerzitu a školskú knižnicu. Ďalšou významnou iniciatívou v oblasti spolupráce, ktorú prijala mestská rada v Halmstade, bolo vytvorenie 4 medzirezortných

zoskupení. Tieto zoskupenia sa zameriavajú na: starostlivosť a podporu, vzdelávanie a výučbu, rast a atraktivitu a infraštruktúru.

Jedným z kľúčových poučení pre mesto bola hĺbka zmien, ktoré sú potrebné na zabezpečenie prístupu viacerých zainteresovaných strán. Školy v Halmstade teraz zahŕňajú rodičov, spoločnosti, športové kluby, čo je niečo, o čom mestský koordinátor ON BOARD Jonas Åberg hovorí, že „za normálnych okolností by sa to vôbec nestalo“. Ale stálo to za to. „Trochu viac spolupráce medzi kolegami môže mať pozitívny efekt!“ povedal Mattias Rossköld, komunálny riaditeľ Halmstadu.

„Prekvapujúcim zistením bol pre nás spôsob, akým môže toľko rôznych zainteresovaných strán v obci Viladecans spolupracovať v prospech inovácií vo vzdelávaní.“

Jonas Åberg, koordinátor siete ON BOARD, Halmstad

TO NAJLEPŠIE Z URBACT CESTY ZA ZMENOU

Halmstad je vďačný za podporu, ktorú dostal od Národného bodu URBACT vo Švédsku, a tiež osobitne ocenil „vynikajúcu spoluprácu a neoceniteľné vstupy“ svojich partnerov v projekte ON BOARD. Počas medzinárodných stretnutí každé mesto predstavilo aspoň dva „pilotné Edu Projekty“ zo svojich vlastných skúseností, čím vytvorili inšpiratívnu zásobu nápadov na inovácie vo vzdelávaní, ktoré môžu všetci využiť.

Halmstad zdieľal svoj prístup „10 dobrých návykov“ a ako protihodnotu vložil nápady ostatných partnerov siete do svojich vlastných miestnych cieľových skupín. Okrem projektu Viladecans na tému „Pozitívne zmýšľanie a emócie“ to zahŕňalo prácu Tallinnu (EE) na podporu účasti žiakov na podujatiach pre mládež a „trhovisko“ projektov z Albergaria-a-Velha (PT), ktoré zahŕňajú rôzne vzdelávacie iniciatívy.

A ČO BUDE ĎALEJ?

Halmstad, ktorý sa inšpiroval dobrou praxou Viladecans a medzinárodnými výmenami, sa zaviazal pokračovať v práci na zlepšovaní inovácií v oblasti vzdelávania v spolupráci so zainteresovanými z komunity. Mesto si uvedomuje, že je potrebné, aby mestská rada organizovala a delegovala, ale aj pokračovala v transformácii rôznych oddelení samosprávy.

Mesto tiež identifikovalo ďalšie potrebné zlepšenia, aby nadviazalo na doterajší pokrok. Napríklad „Uvedomili sme si, že skutočne potrebujeme zlepšiť spôsob, akým komunikujeme v rámci našej samosprávy a medzi našimi oddeleniami a školami,... zblížovanie ľudí a ich lepšiu

informovanosť o našich cieľoch a aktivitách“, povedala Jenny Axelsson, zástupkyňa starostu mesta Halmstad. Halmstad čerpá inšpiráciu z vynikajúcej práce Viladecans aj v tejto oblasti.

Politická deklarácia ON BOARD pre inováciu vzdelávania podpísaná všetkými partnerskými mestami v roku 2019

Spolupráca s občianskou spoločnosťou na zvrátení úpadku

Idrija, Slovinsko

Počet obyvateľov: 12 000

urbact.eu/re-growcity

DOBRÁ PRAX MESTA: Altena (Nemecko)

TRANSFEROVÉ MESTÁ: Manresa (Španielsko), Idrija (Slovinsko)

Igoumenitsa (Grécko), Isernia (Taliano), Melgaço (Portugalsko),

Alūksne (Lotyšsko), Nyírbátor (Maďarsko),

POZADIE

Idrija je malé bývalé priemyselné mesto, kde sa ťažila ortuť. Idrija leží v alpskom predhorí, ktoré tiež trpí rokmi úpadku po strate kľúčových miestnych priemyselných odvetví.

V roku 2015 sa mesto Idrija zapojilo do URBACT siete City Centre Doctor, v rámci ktorej bol vypracovaný integrovaný akčný plán na oživenie centra mesta. Tento plán zahŕňal nápad na nové komunitné centrum.

V Idriji existovali rôzne miestne mimovládne organizácie, mládežnícke centrum a viacgeneračné centrum v domove dôchodcov, ale zamerané relatívne iba na svoju agendu. Samospráva hľadala riešenie, ktoré by spájalo ľudí, umožňovalo im spoločné rozhodovanie a otváralo nové možnosti.

„Keď sme videli problémy, ktoré riešili v Altene, a to, ako ich riešili – niečo na tom bolo správne. A keď sme sa dozvedeli o ich platforme mimovládnych organizácií „Stellwerk“, bolo to ono! Naše sny z predchádzajúceho projektu konečne dostali formu,“ zdôrazňuje koordinátorka miestnej skupiny URBACT (ULG) Tina Lisac.

"Obývačka" miesto ľudí pre ľudí

Inšpirované ... "Hľadanie príležitostí v upadajúcich mestách", Altena (Nemecko)

Altena v južnom Vestfálsku vyvinula model riadenia dlhodobého úpadku, ktorý kombinuje organizačnú reštrukturalizáciu, rozvoj občianskej spoločnosti a dobrovoľníctva, integráciu utečencov a ekonomickú revitalizáciu. Medzi kľúčové iniciatívy patrí platforma dobrovoľníkov „Stellwerk“ a „Pop-up Shop“ kampaň. Po posunutí svojich strategických cieľov na užšiu spoluprácu s občanmi a zameranie sa skôr na kontrolu úpadku ako na rast, Altena stabilizovala svoju populáciu a zlepšila miestny rozpočet. Prázdnych obchodov je menej a nezamestnanosť klesá prvýkrát za 40 rokov.

👉 "OBÝVAČKA" PRE MESTO, IŠPIROVANÁ ALTENOU

Samospráva vytvorila malú skupinu ULG zahŕňajúcu vedúcich z mestskej administratívy, aktívnych občanov, oddelenie sociálnych služieb a ekonomiky, regionálnu rozvojovú agentúru, knižnicu, opatrovateľský dom, miestne kluby a združenia.

Keď samospráva našla voľnú budovu na umiestnenie projektu s minimálnymi nákladmi, nadšenie rástlo. Pre Tinu Lisac bolo kľúčové, že ULG pochopila svoj význam a to, že sú skutočne vypočutí. Vďaka priestoru pre aktivity bola platforma mimovládnych organizácií realnejšia. Bol to dôležitý krok aj v očiach verejnosti, keď videli, že samospráva je ochotná takéto nápady podporovať.

Vo februári 2020 Idrija spustila svoju novú mestskú „obývačku“ so všetkými aktivitami zdarma a otvorenú

pre každého. Spája organizácie so zainteresovanými občanmi na základe modelu „od ľudí pre ľudí“. Aktivity už zahŕňali podujatia týkajúce sa bývania a rekonštrukcie budov, hodiny šachu a pletací večer na zvýšenie povedomia o rakovine prsníka. Poskytuje služby, ako napríklad bezplatnú dopravu pre starších ľudí, ktorá je podporovaná samosprávou, a knižný kútik, ktorý poskytuje miestna knižnica.

„Založenie platformy mimovládnych organizácií pre nás znamenalo dať ľuďom príležitosť byť súčasťou komunity a čo je dôležitejšie, rozhodovať a navrhovať, čo sa bude diať v ich miestnom prostredí,“ zdôrazňuje Tina Lisac

Napriek tomu, že platforma mimovládnych organizácií v Altene je úplne samosprávna, dobrovoľníci z Idrije stále potrebujú poradenstvo a podporu.

„Celý transfer bol skvelým zážitkom, pri ktorom sme sa mohli učiť nielen od lead partnera, ale aj od iných partnerov v sieti. Uľahčuje sa práca na veciach, keď máte priateľa (áno, tak voláme našich projektových partnerov), ktorý pracuje na rovnakých veciach a môžete diskutovať o všetkom, čo vám príde od cesty!“

Tina Lisac,
koordinátorka ULG, Idrija

👉 TONAJLEPŠIE Z URBACT CESTY ZA ZMENOU

Kľúčovou témou pre partnerov siete Re-growCity bol „rozvoj občianskej spoločnosti“. Projekt sa začal spoločnou návštevou platformy mimovládnych organizácií v Altene. „Bolo naozaj užitočné získať prehľad priamo od tých, ktorí majú skúsenosti a mať možnosť potom klásť otázky,“ spomína Tina Lisac.

Idrija obzvlášť ocenila „veľmi potrebné“ hĺbkové workshopy na témy ako pracovať s dobrovoľníkmi, ako spojiť zainteresované subjekty a ako posilniť postavenie občanov – to všetko s užitočnými príkladmi, technikami a prípadovými štúdiami.

👉 A ČO BUDE ĎALEJ?

Vyhliadky pre mestskú obývačku sú optimistické, teraz je tu platený koordinátor, ktorý animuje a koordinuje podujatia organizované dobrovoľníkmi. Netrpezlivo očakávajú zrušenie opatrení proti koronavírusu, aby rozšírili svoje aktivity vrátane novej opravárenskej kaviarne, ktorá bude organizovaná raz za mesiac.

Okrem toho je Idrija pripravená preniesť prax do iných miest vďaka novej národnej transferovej iniciatíve URBACT. „Idrija je nadšená, že sa môže stať mestom schopným odovzdať nadšenie z účasti v sieti URBACT slovinským mestám, ktoré ešte neboli súčasťou komunity URBACT,“ hovorí Petra Očerl, národný kontaktný bod URBACT.

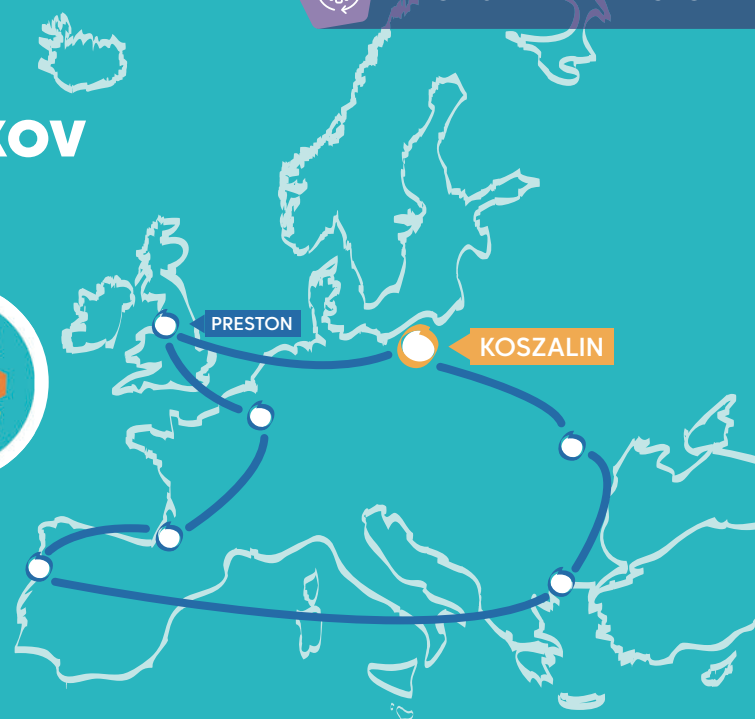
„Obývačka“ - komunikácia a tvorba nových priateľstiev

Porozumenie a formovanie výdavkov na obstarávanie

Koszalin, Poľsko

Počet obyvateľov: 106 000

urbact.eu/makingspendmatter

DOBRA PRAX MESTA: Preston (Spojené kráľovstvo)

TRANSFEROVÉ MESTÁ: Pamplona (Španielsko), Kavala (Grécko), Bistrița (Rumunsko), Vila Nova de Famalicão (Portugalsko), Schaerbeek (Belgicko), Koszalin (Poľsko)

POZADIE

Koszalin je mesto na severozápade Poľska, ktoré sa nachádza 12 km južne od pobrežia Baltského mora. Tri najdôležitejšie odvetvia hospodárstva mesta Koszalin sú priemysel, stavebníctvo a cestovný ruch. Mesto Koszalin už spolupracovalo s mestom Preston (Spojené kráľovstvo) ako s partnerom v rámci siete URBACT Procure Network počas rokov 2015 – 2018. V rámci tejto spolupráce sa predstavitelia a účastníci projektu snažili pochopiť, či a ako je možné obstarávanie použiť na vytváranie nových pracovných miest, na podporu malých a stredných podnikov (SME) a na riešenie environmentálnych výziev – a tiež to, či by sa dala znížiť byrokracia pri obstarávaní. Výsledkom bolo, že mesto už malo vypracovaný integrovaný akčný plán (IAP) na zlepšenie svojich prístupov k obstarávaniu a bolo presvedčené o sile obstarávania s cieľom podnieť miestne ekonomické zmeny a sledovať ciele udržateľnosti. V roku 2018 hľadalo mesto Koszalin pomoc pri implementácii svojho ambiciózneho nového integrovaného akčného plánu. „Chceli sme efektívnejšie pochopiť, kam smerovali naše výdavky na obstarávanie; chceli sme povzbudiť naše malé a stredné podniky, aby sa uchádzali o možnosti obstarávania s mestským zastupiteľstvom Koszalinu; chceli sme do nášho rozhodovania zahrnúť sociálne a environmentálne hľadiská; a chceli sme ovplyvniť obstarávacie správanie iných základných inštitúcií,“ spomína Adam Sawicki, koordinátor projektu.

Investície do fyzických infraštruktúr, ako je napríklad renovácia amfiteátra

Inšpirované ... "postupná prax obstarávania prostredníctvom analýzy výdavkov", Preston (Spojené kráľovstvo)

Tento prístup sa začal v roku 2013, keď sa mestské zastupiteľstvo mesta Preston a šesť kľúčových „ukotvovacích inštitúcií“ rozhodli zistiť, ako by sa ich bohatstvo dalo efektívnejšie využiť v prospech miestnej ekonomiky. Preto zisťovali, kam smerovali ich hlavné výdavky na obstarávanie – geograficky aj podľa typu podnikania – ako aj to, čo sa s nimi stalo, keď sa dostali k dodávateľom. Tieto informácie sa potom použili na zmenu postupov obstarávania tak, aby generovali viac miestnych ekonomických, sociálnych a environmentálnych benefitov.

PRIJATÝ NÁSTROJ PRE ANALÝZU VÝDAVKOV

Mesto Koszalin prijalo nástroj mesta Preston na analýzu výdavkov a dosiahlo hlavný cieľ zo zapojenia z predchádzajúcej siete URBACT: pochopiť rozsah výdavkov na obstarávanie v meste a použiť tieto poznatky na formovanie širšej praxe obstarávania. Mestské zastupiteľstvo v Koszaline prostredníctvom svojej miestnej skupiny URBACT (ULG) prenieslo nástroj pre analýzu výdavkov na ukotvenie inštitúcií v meste, ako je regionálna nemocnica, Technická univerzita v Koszaline a správa okresu Koszalin. To im umožnilo preskúmať spolu s mestskými orgánmi, koľko míňajú a kam tieto peniaze geograficky smerujú. Napriec všetkými obstarávateľmi v meste spoločne identifikovali ročné výdavky vo výške viac ako 100 miliónov eur, vďaka čomu je obstarávanie významným prispievateľom k hrubému domácomu produktu. Mestské zastupiteľstvo bolo príjemne prekvapené, do akej miery boli výdavky

na obstarávanie už smerované organizáciám vo funkčnej mestskej oblasti Koszalin (83 %) a MSP (91 %). Pokiaľ ide o druhú stranu dynamiky obstarávania, Koszalin posilnil vzťahy so zástupcami podnikov a malých a stredných podnikateľov. Uskutočnili prieskum v obchodných komorách, aby identifikovali výzvy a spôsoby, ako ich riešiť, aby sa podporila účasť malých a stredných podnikateľov na obstarávaní. Mesto Koszalin prezentovalo svoje obstarávacie aktivity a výsledky na podujatiach organizovaných poľským národným kontaktným bodom URBACT ako príklad mesta, ktoré si uvedomilo skutočnú postupnú zmenu. O svoje poznatky sa podelili bilaterálne, národne s metropolitnou oblasťou Gdańsk-Gdynia-Sopot a pozitívny príklad mesta prezentuje aj prípadová štúdia URBACT o strategickom obstarávaní*.

„Veľa sme sa naučili od mesta Preston, od odborníkov a od iných miest. Zmenili sme pohľad na spôsob obstarávania, ktorý môžeme využiť na realizáciu miestnych ekonomických výsledkov, máme lepšie vzťahy s hlavnými inštitúciami, malými a strednými podnikateľmi a vidíme reálne pozitívne zmeny v ekonomike nášho mesta,“

Urszula Miller-Grzybowska,
koordinátorka ULG

TO NAJLEPŠIE Z URBACT CESTY ZA ZMENOU

Prostredníctvom nadnárodných stretnutí s partnerskými mestami URBACT sa samospráve podarilo rozšíriť svoje znalosti a porozumieť pokročilej analýze výdavkov, sociálnym a environmentálnym úvahám a zapojeniu malých a stredných podnikateľov. Generálny riaditeľ mestského zastupiteľstva mesta Koszalin Tomasz Czuczak súhlasí s tým, že zapojenie sa do obstarávania a monitorovanie míňania verejných financií bolo „neuveriteľne prospešné“ pre obstarávanie v Koszaline: „Vďaka tvrdej práci, riskovaniu, angažovanosti zainteresovaných subjektov a učeniu sa mesto Koszalin dosiahlo niečo výnimočné – zmenili spôsob, akým uvažujú o obstarávaní.“

A ČO BUDE ĎALEJ?

Tomasz Czuczak je presvedčený, že „zmena spôsobu, akým ľudia uvažujú o obstarávaní, si vyžaduje čas, a výzvy, ktorým naše mestá čelia, sa neustále vyvíjajú. Toto nie je koniec našej cesty týkajúcej sa verejného obstarávania, ale je to len začiatok.“ Zdôrazňuje tiež dôležitú úlohu, ktorú by tieto prístupy mali zohrávať pri zotavovaní sa po covid.

Okrem toho bude mestské zastupiteľstvo naďalej aktívne pri povzbudzovaní ostatných miest v širšom regióne, Poľsku a mimo neho, aby napredovali v ich prístupoch a politikách verejného obstarávania na podporu udržateľného rozvoja miest.

* urbact.eu/procurement

Rozprúdenie novej modrej ekonomiky v pobrežnom meste

Mataró, Španielsko

Počet obyvateľov: 120 000

urbact.eu/bluact

DOBRÁ PRAX MESTA: Piraeus (Grécko)

TRANSFEROVÉ MESTÁ: Burgas (Bulharsko), Galați (Rumunsko), Matosinhos (Portugalsko), Mataró (Španielsko), Ostend (Belgicko), Salerno (Taliansko)

POZADIE

Mataró má najväčší prístav medzi Barcelonou a Francúzskom. Napriek 4 plážam, prístavu, opravovni lodí a organizovaniu námorných kurzov pre študentov z celého sveta mesto historicky žilo „chrptom k moru“. Mataró malo každoročný program podnikateľských ocenení „Cre@tic“ – ale nič konkrétne v oblasti modrej ekonomiky.

Samospráva chcela propagovať viac námornú kultúru a s tým súvisiace obchodné príležitosti. Mali plán, ako využiť potenciál kľúčových aktív mesta, dať prístavu významnejšiu úlohu v budúcom ekonomickom rozvoji mesta a spolupracovať na námornej stratégii so susednými samosprávami. Základy tohto projektu boli položené v projekte „Hodnota mora“, ktorý sa snažil propagovať námornú kultúru, rozvíjať modrú ekonomiku a otvárať mesto moru.

V tomto kontexte Mataró videlo BluAct ako dobrú príležitosť učiť sa od iných európskych miest a prispieť k ich aktivitám stimulujúcim podnikanie a nové pracovné miesta v modrej ekonomike.

Natáčanie videodokumentu BluAct

Inšpirované ... "Modrý rast", Piraeus (Grécko)

Ide o súťaž podporujúcu udržateľné podnikanie a inovácie v námornom hospodárstve. Piraeus spustil Modrý rast v roku 2014, aby inšpiroval mladých podnikateľov a pomohol im zrealizovať inováciu pracovných miest a služieb súvisiacich s morskými a sladkovodnými zdrojmi.

Schéma má 4 fázy od predloženia návrhu a hodnotenia až po slávnostné udeľovanie cien a šesťmesačný inkubačný program. Víťazní stážisti získajú odporúčania a kurzy o vedeckých poznatkoch, potrebách trhu a obchodných príležitostiach vďaka mentorom z tzv. „Marinescape“ zloženej z partnerov, sponzorov, poradcov a akademikov napojených na modrú ekonomiku.

MODRÉ INOVÁCIE ODMENENÉ CENAMI A MENTORSTVOM

Mataró začalo identifikáciou rôznych zainteresovaných strán, ktoré pracujú s modrým rastom, inováciami a podnikaním, a po prvýkrát ich spojilo do miestnej skupiny URBACT. Pochádzajú z verejnej správy, vzdelávania, exportných združení, environmentálnych organizácií, občanov a podnikov a zahŕňajú dynamický regionálny „Barcelonský námorný klaster“, Správu prístavu Mataró, vládny kabinet provincie Barcelona a technologický park TecnoCampus, ktorý zahŕňa univerzitu a podnikateľský inkubátor.

Mataró ďalej posilnilo spojenie so súkromným sektorom vďaka aktivitám, ako sú „hodiny pre podnikateľov“ na univerzite, mentorské schémy a finančné prostriedky na malé pilotné projekty. Samospráva vytvorila novú súťaž Modrý rast spoločností, ktorá stavia na 20-ročných znalostiach a skúsenostiach existujúceho programu odovzdávania výročných cien za podnikanie. Projekt koordinoval a propagoval lokálny tím mestskej propagácie mesta.

Mesto bolo schopné zabezpečiť 4 000 eur od konzorcium Prístavu Mataró a 2 000 eur od vládneho kabinetu provincie Barcelona na poskytnutie cien a pokrytie nákladov na marketing a propagáciu. Okrem toho TecnoCampus ponúkal svoj vysokokvalitný program mentoringu a biznis akcelérátora bezplatne (v hodnote 1 000 eur za každý z troch víťazných projektov). V marci 2020 boli počas Demo dňa vybraté 3 víťazné nápady zo 7 kvalitných aplikácií. Slávnostné odovzdávanie cien sa uskutočnilo v júni, pričom mentorstvo a inkubátor boli poskytnuté od júla 2020 do februára 2021.

Najvyššiu cenu získala prvá španielska franšíza námorných dielní na renováciu a opravu lodí. Druhé miesto získala online aplikácia uľahčujúca komunikáciu medzi superjachtami, správcovskými spoločnosťami, opravnými lodenicami a dodávateľmi. A na treťom mieste sa umiestnil nápad s ekologickým a tichým elektrickým pohonným systémom člna.

TO NAJLEPŠIE Z URBACT CESTY ZA ZMENOU

Mataró bolo priamo inšpirované dobrou praxou mesta Pireus, no zároveň flexibilné pri jej implementácii. Po vypracovaní plánu transferu na prijatie praxe mesta Pireus – a pod vedením vedúceho experta siete – Mataró spolupracovalo s komerčnými sponzormi a upravilo plány tak, aby zohľadňovali rôzne miestne a administratívne postupy.

Výsledkom bola podobná modrá podnikateľská súťaž, ale s lokálnym nádychom. Napríklad, mesto Mataró posunulo svoju vlastnú súťaž o krok ďalej, ako bola pôvodná, tým, že žiadateľom ponúklo malé sumy na financovanie cien (4 000 eur venoval Mataró prístav), aby pomohlo naštartovať ich podnikateľské nápady.

Práca ULG bola kľúčová aj pri budovaní miestneho povedomia a profesionálnych vzťahov na podporu modrej ekonomiky. Napríklad Oscar Valdivieslo, koordinátor ULG, poznamenal, že „projekt nám skutočne umožnil začať si uvedomovať dôležitosť spolupráce v ULG so 4 členmi helixu (verejná správa, združenia a občania a súkromný sektor).“

„Dobré skúsenosti vedúceho partnera nás presvedčili, aby sme spojili malú peňažnú odmenu so silným mentorským programom s cieľom poskytnúť projektom dobrú základňu vedomostí, nástrojov a siete kontaktov.“

Marta Ruiz Brunet,
URBACT projektová koordinátorka,
Mataró

A ČO BUDE ĎALEJ?

Mesto so svojimi partnermi vytvorilo silný základný program, na ktorom plánuje stavať, pričom súťaž Modrý rast bude prebiehať každoročne alebo raz za dva roky.

Mataró tiež teraz zvažuje možnosť podpory širšieho spektra začínajúcich podnikateľov, pričom v počiatočnej fáze sa uskutoční viac podujatí, ako sú hackathony a workshopy zamerané na vytváranie nových nápadov a projektov.

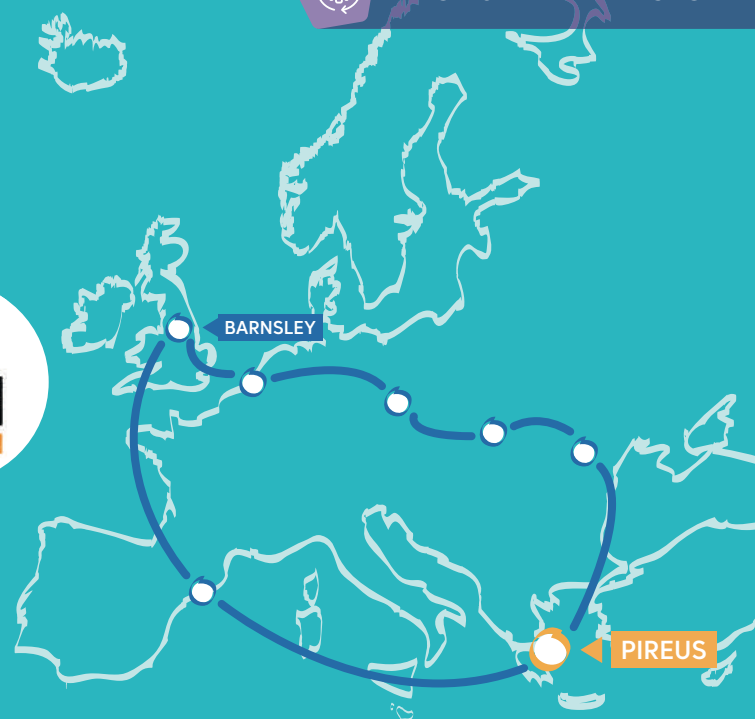
Odovzdávanie cien, jún 2020

Modrý drahokam vytvárajúci digitálne vlny

Pireus, Grécko

Počet obyvateľov: 164 000

urbact.eu/tech-revolution

DOBRA PRAX MESTA: Barnsley (Spojené kráľovstvo)

TRANSFEROVÉ MESTÁ: Bacău (Rumunsko), Píraus (Grécko),
Schiedam (Holandsko), Nyíregyháza (Maďarsko), Pardubice
(Česko), Vilanova i la Geltrú (Španielsko)

POZADIE

Mesto Pireus, ktoré je súčasťou mestskej oblasti Atén, naliehavo potrebovalo podporiť obnovu po globálnej finančnej kríze v roku 2008. Napriek tomu, že v meste sa nachádza významný prístav pre nákladnú a osobnú dopravu, počet podnikov a pracovných miest klesal vo všetkých sektoroch, pričom niekoľko veľkých lodných spoločností sa presťahovalo inam. Mesto Pireus vyvinulo integrovanú „stratégiu modrého rastu“ (2018 – 2024), ktorej cieľom je rozvíjať inovácie a pracovné miesta s vyššou hodnotou v udržateľných podnikoch súvisiacich s morom, pobrežím a námorným dedičstvom. Ciele zahŕňali prilákanie medzinárodných technologických podnikov, povzbudenie existujúcich podnikov, aby prijali moderné technológie, a pomoc mladým ľuďom zlepšiť ich digitálne zručnosti. Samospráva sa pripojila k sieti URBACT TechRevolution Network najmä s cieľom zlepšiť digitálne aspekty ich stratégie modrého rastu.

Označenie hviezdy Tech Revolution v mori modrej fraby

Inšpirované ... "Centrum digitálnych médií", Barnsley (UK)

Centrum digitálnych médií (DMC) je strediskom kreatívneho a digitálneho podnikania v strede mesta. Poskytuje podpornú službu pre začínajúcich podnikateľov, podporuje vytváranie klastrov, komunity a snaží sa zvýšiť dopyt po digitálnych produktoch, zručnostiach a službách v meste. DMC je súčasťou širšieho programu podpory podnikania s názvom „Enterprising Barnsley“, ktorý vytvára pre miestnych ľudí pracovné miesta s vyššou hodnotou, a to vďaka špecializovanému tímu pre rozvoj podnikania so skúsenosťami zo súkromného sektora. Každá 1 libra investície verejného sektora vedie k dodatočným 5,33 libram investície súkromného sektora do miestnej ekonomiky – a dodatočným 0,96 libry v príjmoch z miestnych daní.

NOVÉ MODRÉ OBCHODNÉ CENTRUM

Na základe príkladu dobrej praxe mesta Barnsley spustilo mesto Pireus svoj vlastný „Blue Lab“ – prvé inovačné centrum modrej ekonomiky v Grécku. Mesto v spolupráci so súkromným dodávateľom založilo centrum „Blue Lab“ v modernom zariadení neďaleko prístavu, ktoré víta mladých ľudí a začínajúce podniky, ktoré chcú rozvíjať technologické a obchodné zručnosti prostredníctvom rôznych služieb (semináre, co-workingové priestory). Rozhodujúcim krokom pri prenose príkladu dobrej praxe z Barnsley bolo zapojenie miestnej komunity, vzdelávacích inštitúcií, obchodných zástupcov a partnerov zo súkromného sektora ako súčasť miestnej skupiny URBACT (ULG). V spolupráci s miestnymi zainteresovanými subjektmi sa tím rozhodol poskytnúť najmodernejšie technológie – ako napríklad 3D navrhovanie/tlač a mikroelektronické systémy – na podporu inovácií a rozvoj programov digitálnej adaptácie pre miestne podniky. „Blue Lab je jedným

z mála centier v Grécku, ktoré má vyhradený priestor pre začínajúcich podnikateľov s cieľom vytvárať funkčné prototypy na rozvíjanie svojich hlavných myšlienok. Rôzne priemyselné zariadenia podporujú tieto podporné aktivity,“ hovorí Andreas Kantaros, technický konzultant centra Blue Lab. Pred koncom prvého roka privítalo mesto Pireus v Blue Lab stovky návštevníkov a poskytlo im 1080 hodín obchodného mentoringu, 608 hodín technického a podnikateľského školenia, viacero workshopov a networkingových podujatí, v rámci ktorých sa vytvorilo viac ako 28 prototypových projektov a 27 podnikateľských nápadov. Do aktivít centra Blue Lab sa zapojili aj univerzitní študenti a profesori. Keď zasiahol covid-19, použili zariadenia na výrobu prototypov technologických riešení, ktoré by mohli byť prínosom pre komunitu – vrátane konceptu Blue Air na sterilizáciu vzduchu pomocou ultrafialového žiarenia a osobných ochranných pomôcok, ako sú chirurgické masky.

„Snažíme sa dosiahnuť veľkú zmenu v prospech našich občanov a vytvárať nové pracovné miesta najmä pre mladých ľudí. Podpora získaná zo zapojenia do transferovej siete TechRevolution a prenesené znalosti inšpirovali centrum Blue Lab.“

Dimitris Karidis,
zástupca primátora Pireus
pre plánovanie a rozvoj

TO NAJLEPŠIE Z URBACT CESTY ZA ZMENOU

Vzdelávaciu cestu mesta Pireus podporili výmenné návštevy s partnermi siete TechRevolution – vrátane nadnárodného stretnutia všetkých zapojených miest v meste Pireus – a posilnili ju aj návštevy mesta Barnsley a hlavného experta URBACT. Tieto výmeny pomohli identifikovať najdôležitejšie ponaučenia a inšpiráciu pre ich mesto, najmä pokiaľ ide o ekonomickú životaschopnosť centra, sľubné digitálne technológie, nové spôsoby zapojenia miestnych zainteresovaných subjektov a o podporu spolupráce a zakladania start-upov. Rozhodujúce je, že tento prístup dosiahol úprimnú angažovanosť – vrátane nadšených vedúcich predstaviteľov mesta s rozhodovacou právomocou. To vyvolalo silné nové partnerstvá. Najmä školy majú záujem zapojiť sa do projektov centra Blue Lab, napríklad prostredníctvom návštev v teréne.

A ČO BUDE ĎALEJ?

Sieť Tech Revolution podporila strategickú víziu mesta Pireus pre miestnu modrú ekonomiku. Od júna 2021 bude mesto Pireus ponúkať podporu pri zakladaní, rozširovaní inovácií ako základných služieb, tak ako v meste Barnsley. Spolupráca s podnikmi viedla aj k plánom na druhé, väčšie inovačné centrum ako odrazový mostík pre podnikateľské aktivity. Plány mesta Pireus zahŕňajú väčší pracovný priestor, školiace zariadenia na zvyšovanie kvalifikácie pracovnej sily a investície do pokročilejších technológií.

Dúfame, že tieto aktivity prispievajú k širšiemu vnímaniu digitálnej adaptácie a následného rozvoja a hodnotnejších pracovných miest v miestnej ekonomike.

„Účasť v sieti URBACT Tech Revolution a učenie sa od iných miest prispeli k realizácii stratégie rastu mesta Pireus a posilnili plány na ďalší rozvoj služieb poskytovaných podnikateľskej komunite v meste na nasledujúce roky,“ hovorí Andriana Zarakeli, zástupkyňa primátora Pirea pre programy financovania EÚ.

Výrobný priestor Blue Lab a co-workingový priestor

Spolunavrhovanie digitálnej inovácie

Rotterdam,
Holandsko

Počet obyvateľov: 650 000

urbact.eu/innovato-r

DOBRÁ PRAX MESTA: Toríno (Taliansko)

TRANSFEROVÉ MESTÁ: Cluj-Napoca (Rumunsko),

Porto (Portugalsko), Murcia (Španielsko), Rotterdam (Holandsko),

Veszprém (Maďarsko), Métropole du Grand Paris (Francúzsko)

POZADIE

Rotterdam je druhé najväčšie mesto v Holandsku a hlavné logistické a ekonomické centrum, kde žije viac ako 180 národností. Mesto je známe svojimi univerzitami, prostredím na brehu rieky, kultúrnym životom, námorným dedičstvom. Svetoznáma a netradičná je architektúra mesta i napriek tomu, že bolo počas druhej svetovej vojny takmer úplne zničené. Mesto iba nedávno začalo presadzovať sociálne inovácie a v roku 2014 založilo „inovačnú sieť Rotterdam“ (iNR). Táto inovačná komunita zahŕňala viac ako 1 800 štátnych zamestnancov a 500 externých zainteresovaných subjektov so záujmom o inovácie, od podnikateľov po akademikov a angažovaných občanov. V roku 2017 komunita začala spoločne navrhovať digitálnu inovačnú platformu pre členov, aby sa mohli navzájom učiť a zdieľať medzi sebou informácie. Prvá skúšobná verzia sa v roku 2018 stala známou ako „Minimal Viable Product no. 0“ alebo skrátene „MVP0“.

Pracovné stretnutia v digitálnom experimentálnom centre v Rotterdame s cieľom vyvinúť novú generáciu MVP0

Inšpirácia... Innova.TO „Každý je inovátor“, Turín (Taliansko)

Táto súťaž otvorená pre 10 000 zamestnancov turínskej samosprávy podnecuje nápady na vývoj inovatívnych projektov, ktoré zlepšujú výkon správy znížením odpadu a/alebo hodnotením zdrojov.

Jej základom je ambícia zapojiť sa do spolupráce so zamestnancami mesta a povzbudiť ich, aby sa považovali za potenciálnych inovátorov. Návrhy projektov sú anonymné, porota je zložená z interných a externých odborníkov a ceny venujú súkromní sponzori. Medzi prvými víťaznými návrhmi bol nápad na zlepšenie transparentnosti a účasti komunity na miestnych projektoch, nový model inteligentného obstarávania a senzory na reguláciu osvetlenia vo verejných budovách.

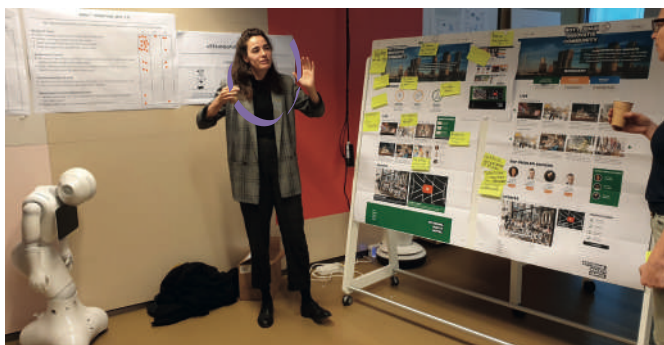
NOVÝ PRÍSTUP PRE NOVÚ INOVAČNÚ PLATFORMU

Pripojením sa k URBACT Innovato-R Rotterdam vytvoril miestnu skupinu URBACT (ULG) s približne 20 štátnymi zamestnancami z rôznych oblastí, ktorí majú záujem o inovácie a zlepšovanie procesov a čerpajú z inovačnej siete iNR. Skupina sa rozhodla zistiť, ako by mohli vdýchnuť nový život mestskej digitálnej inovačnej platforme (MVP0), ktorá bola stále uviaznutá vo vývoji.

„Oprášili sme digitálnu platformu, ktorú sme vybudovali v roku 2017, a pozreli sme sa späť na to, prečo sme vôbec začali. Pre koho sme to chceli vybudovať, aké boli požiadavky, ale čo je dôležitejšie, koho sme potrebovali pripojiť?“, vysvetľuje koordinátor ULG Jochem Cooman, inovátor mesta Rotterdam a zakladajúci člen iNR.

„URBACT sieť Innovato-R veľmi pekne nadväzuje na naše existujúce aktivity a prístup v Rotterdame. Sociálne inovácie sú v DNA nášho mesta a projekt bol kľúčovou príležitosťou na to, aby sme to posunuli ďalej a začlenili širší okruh zainteresovaných subjektov vrátane podnikov a univerzity,“

Jochem Cooman,
inovátor, Rotterdam

A ČO BUDE ĎALEJ?

Tím z Rotterdamu zistil, že MVP môže byť kompletným riešením, ktoré poskytuje požadovaný hotový produkt digitálnej inovačnej platformy. Pred uvedením do prevádzky sa však plánuje ďalšie testovanie a inovácie. Skúsenosti z URBACT-u a miestna skupina pôsobia tak, že vydržia a ich ďalším krokom bude vytvorenie mobilnej verzie inovačnej platformy.

ULG sa snažila zabezpečiť, aby koncept inovačnej platformy lepšie odrážal potreby komunity a využil prístup „Desing Thinking“, aby pomocou neho vytvorili novú verziu MVP0. Zahŕňalo to rozhodnutie postaviť „MVP1“ na úplne novej platforme v porovnaní s predchádzajúcou.

Nasledujúce testovanie a zapojenie zainteresovaných subjektov zdôraznili potrebu ďalšieho zlepšenia v každej fáze, ako je napríklad mobilná perspektíva, pridanie analýzy údajov, informačných kanálov a prepojenie s inými online ekosystémami.

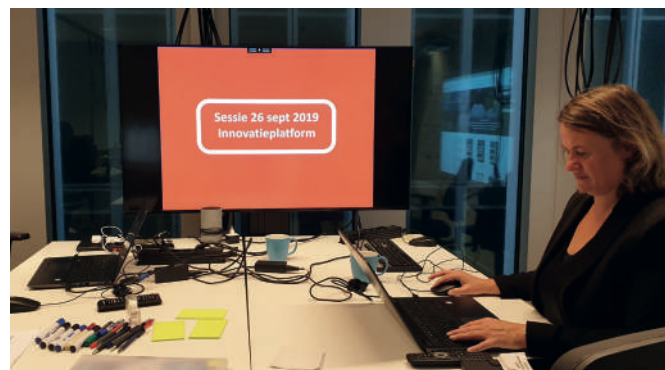
Prostredníctvom projektu Rotterdam zaviedol aj „Inšpiratívne stretnutia“ na miestnej úrovni, v rámci ktorých pozýva inovátorov, aby predviedli svoje aktivity. S príchodom covid-19 sa tieto stretnutia presunuli do online prostredia, čím sa otvorili rôznym zainteresovaným subjektom a zvýšili možnosti vzájomného učenia sa.

TO NAJLEPŠIE Z URBACT CESTY ZA ZMENOU

„V Rotterdame sme pripravili cestu na základe lekcí, ktoré sme si odniesli z (prvého nadnárodného stretnutia Innovato-R) Paríža,“ spomína Jochem Cooman. „Prvé stretnutia boli o nápadoch, ktoré mal (Turín) v prvom rade, o procese a plánovaní projektu, o tom, čo je MVP a ako ju budovať.“

Ďalšie partnerské stretnutia priniesli ďalšie nápady a inšpiráciu. Napríklad myšlienka miestnych inšpiratívnych stretnutí vzišla z nadnárodnej skupiny. Rotterdam mal príležitosť podeliť sa o svoj pokrok a diskutovať o vlastných miestnych úpravách, najmä keď v októbri 2019 hostil nadnárodné stretnutie partnerov.

Silná ULG v Rotterdame bola zložená z členov, ktorí rozumeli procesu budovania MVP a boli schopní poskytnúť cenné informácie. URBACT viedol Rotterdam k posilneniu medzisektorových prepojení medzi oddeleniami radnice a podnikmi a k vytvoreniu nových špecializovaných pracovných skupín typu peer-to-peer, napríklad pre dizajnérov.

Verejno-súkromné aktivity na oživenie nevyužívaných budov

Vilafranca del Penedès, Španielsko
Počet obyvateľov: 40 000

urbact.eu/alt-bau

DOBRÁ PRAX MESTA: Chemnitz (Nemecko)

TRANSFEROVÉ MESTÁ: Riga (Lotyšsko), Constanța (Rumunsko), Turin (Taliansko), Seraing (Belgicko), Rybnik (Poľsko), Vilafranca del Penedès (Španielsko)

POZADIE

Vilafranca del Penedès je malé mesto asi 60 km západne od Barcelony a známe ako hlavné mesto vína Katalánska. Po svetovej hospodárskej kríze v roku 2008 sa jeho populačný rast znížil a mesto pozastavilo novú verejnú výstavbu.

Zmenou svojho cieľa na oživenie sa zrodila „Vilafranca inklúzia“: iniciatíva na obnovenie prázdnych bytov a zároveň zlepšenie sociálnej úrovne nezamestnaných, teda pracovníkov, ktorí sa podieľali na jej renovácii. Tento projekt považovala Diputació de Barcelona za dobrú prax a v roku 2017 mu URBACT udelila značku pod názvom „Od prázdneho bývania k sociálnemu začleneniu.“

Napriek pozitívnym výsledkom sa však tento prístup ukázal ako nedostatočný, keď majitelia domov opustili svoje nehnuteľnosti v očakávaní budúceho zvýšenia cien, čo viedlo k neorganizovanej a dokonca mafiánskej okupácii ako nešťastného fenoménu Španielska. Na riešenie týchto nových výziev v oblasti bývania sa mesto Vilafranca snažilo o integrovanejší a udržateľnejší prístup.

Inšpirované ... "Bytová agentúra pre zaostávajúce mestá", Chemnitz (Nemecko)

Agentúra Mestského bývania sa špecializuje na revitalizáciu nevyužívaného a chátrajúceho bytového fondu. Spája vlastníkov, investorov, užívateľov a verejné orgány s cieľom iniciovať udržateľný rozvoj prázdnych budov, ktorý šetrí zdroje. Projekt iniciovaný a financovaný verejnými autoritami mesta je realizovaný vo verejnom záujme prostredníctvom dlhoročného súkromného partnera. Flexibilný, proaktívny prístup priniesol pozitívne efekty, ktoré zahŕňali aktivity vlastníkov alebo zmeny vlastníctva a smerovanie verejných grantov na miesta, kde sa dajú najefektívnejšie využiť.

SMEROM K NOVEJ A AKTÍVNEJ POLITIKE BÝVANIA

Napriek vážnemu zhoršeniu existujúcich výziev a vzniku nových v dôsledku pandémie covid-19, účasť Vilafrancy v ALT/BAU položila základy niektorým radikálnym zmenám v politikách po covid-19.

„V prvom rade bolo potrebné zmeniť koncepciu problému z našej strany,“ vysvetľuje Jordi Cuyàs, miestny koordinátor projektu. To znamenalo presunúť zameranie od bezprostredných sociálnych výziev spojených s opustenými budovami k vybudovaniu štruktúry s väčšou kapacitou na poskytovanie dlhodobých zmien. Kľúčovým cieľom bolo nájsť súkromných partnerov s dostatočnou technickou kapacitou a finančnou solventnosťou, ktorí by pomohli mestu napredovať na jej novej ceste.

Výsledkom je, že Vilafranca podpísala dohodu so sociálnou nadáciou Habitat3, ktorej hlavným cieľom je identifikovať a získať nájomné bývanie za nižšie ako trhové ceny s cieľom realizovať a oživiť bývanie v spolupráci so spoločnosťami, ktoré sprostredkujú hľadanie zamestnania.

Mesto a Habitat3 už spoločne obnovili desať bytových jednotiek počas fungovania siete URBACT. Implementácia nového prístupu však zostáva výzvou v spojitosti s tým, keď bola obnova dlhodobo ponechaná len súkromnému trhu. Ťažkosti sa zhoršili, keď covid-19 bránil osobným stretnutiam medzi relevantnými aktérmi, ktorí si potrebovali budovať dôveru, aby fungovali efektívne.

TO NAJLEPŠIE Z URBACT CESTY ZA ZMENOU

Prostredníctvom siete URBACT ALT/BAU mala Vilafranca možnosť vidieť a dozvedieť sa o tom, ako chemnitzká Agentúra miestneho bývania pomohla revitalizovať historický bytový fond mesta tým, že pôsobila ako centrálny zdroj a distribútor informácií o budovách a priviedla investorov na ich obnovu. Zaujímala sa najmä o potenciál na zníženie špekulácií, nasmerovanie peňazí z grantov a vyhnutie sa budúcim nákladom pre majiteľov chátrajúcich budov a samosprávu.

Kľúčovým nástrojom URBACT na prenos dobrej praxe v sieti URBACT ALT/BAU bola štúdia prenosu, ktorú vytvorili partneri mesta. To umožnilo Vilafrance a jej partnerom diskutovať o tom, ktoré prvky dobrej praxe by mali byť súčasťou ich metodológie.

„Skúsenosti iných miest v sieti nám tiež poskytli mnohé prvky reflexie a obohatili našu perspektívu. Predovšetkým dočasné využitie priestorov, v ktorých prebiehajú aktivity počas ich sanácie,“ hovorí Jordi Cuyàs.

„Príklad Chemnitzu (bol) pre nás veľmi zaujímavý, pretože rieši verejno-súkromné partnerstvo s umiestnením budov na realitnom trhu, čo momentálne potrebujeme. Najmä pri návštevách v Chemnitzi sme sa naučili, že tento projekt je vo Vilafrance REALIZOVATELNÝ A NEVYHNUTNÝ.“

Jordi Cuyàs,
miestny projektový koordinátor

A ČO BUDE ĎALEJ?

Vilafranca verí, že napriek tomu, že si vyžaduje veľkú manažérsku kapacitu, je dnes bytová agentúra „efektívnejšia a môže umožniť odblokovanie prevádzky so znížením nákladov.“ Ich úlohou je teraz dosiahnuť dôležitú spoluprácu potrebnú medzi administratívou a súkromnými iniciatívami, a to bez ohrozenia verejného záujmu.

Vilafranca del Penedès tiež pokračuje v skúmaní ďalších prvkov širšieho modelu mesta Chemnitz, pričom identifikuje úspešné príklady Družstva vlastníkov domov v Chemnitzi a študentského bytového domu ako mimoriadne prínosné skúsenosti na štúdium a prenos.

Objavte naše bohatstvo osvedčených postupov a dobrej praxe pre udržateľný rozvoj miest.

Pochádzajú z celej Európy a pokrývajú širokú škálu tém, na ktorých by mesto mohlo pracovať: od adaptácie na zmenu klímy, plány mestskej dopravy, začlenenie migrantov až po digitálne inovácie.

Databáza s jednoduchým vyhľadávaním, označená tromi mestskými dimenziami Novej Lipskej charty – „Zelené“, Spravodlivé a „Produktívne“ mestá, poskytuje mestským úradníkom prehľad, ako to funguje a koho kontaktovať, aby získali ďalšie informácie.

urbact.eu/good-practices/home

Závěrečné slová

Adele Bucella, VEDÚCA ODDELENIA PROJEKTOV A PROGRAMOVANIA

Aká cesta! Viac ako 150 európskych miest z 25 krajín po viac ako dvoch rokoch experimentovania, výmeny a učenia sa urobilo skutočné zmeny vďaka európskej spolupráci. Ale tu cesta nekončí, ani pre mestá ani pre program URBACT.

Druhá vlna

Keď nájdete vzorec, ktorý funguje, tak to, čo môžete urobiť, je zopakovať ho. Keď sme videli skvelé výsledky z transferových sietí, chceli sme poskytnúť príležitosť ďalšej vlne miest, aby z nich profitovali. Keďže sa už vykonala veľká časť ťažkej práce na rozčlenení príkladov dobrej praxe do zrozumiteľných blokov, malo by byť jednoduchšie použiť metódu prenosu po druhýkrát. Sedem sietí, ktoré vychádzajú z príkladov dobrej praxe prezentovaných v tejto publikácii, získa finančné prostriedky na ďalších 18 mesiacov na reduplikáciu a zdieľanie úspešných skúseností s novými mestami.

Národné transfery

V rámci „času na zdieľanie“ sme tiež navrhli pilotnú akciu na testovanie opakovateľnosti dobrej praxe v iných mestách v tej istej krajine. V spolupráci s našimi národnými kontaktnými bodmi sme vybrali niekoľko miest, ktoré odvedli skvelú prácu pri adaptácii a prenose dobrej praxe do vlastného kontextu. Národné body v Írsku, Taliansku, Estónsku, Slovinsku, Českej republike a na Slovensku teraz sprevádzajú mestá bez predchádzajúcej skúsenosti s URBACT-om, aby si vyskúšali metódu „pochop, prispôsob a znova použi“.

Prenos inovácií

Záujem o metódu transferu sa rozšíril aj mimo URBACT-u. Teraz hľadáme spôsoby, ako možno túto metódu uplatniť pri prenose inovácií. Konkrétne, či sa rozsiahle inovatívne postupy financované iniciatívou Urban Innovative Actions dajú replikovať v iných mestách. V apríli 2021 sa spustilo päť nových pilotných sietí s cieľom otestovať tento mechanizmus pred jeho zavedením v nasledujúcom období.

A čo bude ďalej?

Aj v tejto neskorej fáze programu URBACT 2014 – 2021 sa testuje veľa nových aktivít. Tieto pilotné projekty budú prebiehať spolu so záverečným kolom sietí pre akčné plánovanie, ktoré pokračuje do polovice roku 2022. Tvrdo sme pracovali s Európskou komisiou a členskými štátmi programu, aby sme to najlepšie z programu URBACT posunuli do ďalšieho programovania. Takže ak všetky príbehy o zmene zverejnené v tejto publikácii vzbudili Váš záujem, s potešením Vám oznamujeme, že URBACT bude pokračovať aj v rokoch 2021 – 2027. Financovanie je zabezpečené a s ešte silnejšími väzbami na politiku súdržnosti bude URBACT pokračovať v podpore miest v sieťovaní, vo výmene skúseností a v učení sa a zároveň bude mestá podporovať v zlepšovaní ich zručností v oblasti udržateľnej a integrovanej mestskej politiky. Dúfame, že sa s Vami stretne v júni 2022 na ďalšom URBACT City Festivale pri spustení nového programu.

Návšteva kultúrneho centra "GNRation" v meste Braga (Portugalsko),
URBACT, transferová sieť URBAN REGENERATION MIX

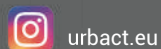
URBACT umožňuje mestám spolupracovať na vývoji udržateľných riešení hlavných mestských výziev prostredníctvom vytvárania sietí, výmeny poznatkov a budovania kapacít odborníkov z mestskej praxe. Od roku 2002 ho financuje Európsky fond regionálneho rozvoja a partnerské a členské štáty EÚ.

KONTAKTUJTE NÁS

URBACT Sekretariát:
communication@urbact.eu

Kontaktujte jedného z členov tímu:
urbact.eu/secretariat

Obráťte sa na Vaše Národné kontaktné miesto:
urbact.eu/national-urbact-points

Všetky podrobnosti:
urbact.eu

